

VLAAMS PARLEMENT

Zitting 1999-2000

29 september 1999

HANDELINGEN

PLENAIRE VERGADERING

MIDDAGVERGADERING

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING – BESPREKING EN STEMMING

VERZOEKSCHRIFT GRONDWET VOOR EEN VLAAMSE STAAT

Inhoud

Nr. 4

Woensdag 29 september 1999
Middagvergadering

Berichten van verhindering	1
Verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2000	
Bespreking (Voortzetting)	1
Sprekers : de heer Gilbert Bossuyt, mevrouw Wivina Demeester-De Meyer, de heren John Taylor, André Denys, Eric Van Rompuy, Luc Martens en Francis Vermeiren, mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heren Carl Decaluwé, Ludo Sannen, Joachim Coens, Eddy Schuermans, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Miel Verrijken, Luc Van den Brande, Karel De Gucht, Ludwig Caluwé en Johan De Roo, minister Dirk Van Mechelen, minister Steve Stevaert, minister Bert Anciaux en minister-president Patrick Dewael	
Hoofdelijke stemming	30
Verzoekschrift van de heer Hugo Portier c.s. betreffende een grondwet voor een Vlaamse staat	
Onderzoek naar ontvankelijkheid, bevoegdheid en gegrondheid	31
Verwijzing naar de bevoegde commissie	32
Regeling van de werkzaamheden	32

VOORZITTER : De heer Norbert De Batselier

- *De notulen van de jongste vergadering worden ter tafel gelegd.*
- *De vergadering wordt geopend om 15.08 uur.*

De voorzitter : Dames en heren, de vergadering is geopend.

AANWEZIG

Wilfried Aers, Sonja Becq, Jos Bex, André-Emiel Bogaert, Gilbert Bossuyt, Mathieu Boutsen, Louis Bril, Jozef Browaeys, Ludwig Caluwé, Patricia Ceyens, Joachim Coens, Marc Cordeel, Lisette Croes, Norbert De Batselier, Carl Decaluwé, Veerle Declercq, Dirk De Cock, Frans De Cock, Monique De Gryze, Karel De Gucht, Hilde De Lobel, Herman De Loor, Anny De Maght-Aelbrecht, Ann De Martelaer, Wivina Demeester-De Meyer, Julien Demeulenaere, Jos De Meyer, Johan Demol, André Denys, Herman De Reuse, Johan De Roo, Claudine De Schepper, Jacques Devolder, Filip Dewinter, Marijke Dillen, Freddy Feytons, Gisèle Gardeyn-Debever, Sven Gatz, Jean Geraerts, Jos Geyssels, Eloi Glorieux, Brigitte Grouwels, Dominique Guns, Peter Gysbrechts, Veerle Heeren, Koen Helsen, Margriet Hermans, Dirk Holemans, Patrick Hostekint, Pieter Huybrechts, Simonne Janssens-Vanoppen, André Kenzeler, Marino Keulen, Gerald Kindermans, Patrick Lachaert, Jan Laurys, Herman Lauwers, Jacques Laverge, Julien Librecht, Marcel Logist, Jan Loones, Dominiek Lootens-Stael, Jacky Maes, Chokri Mahassine, Johan Malcorps, Luc Martens, Erik Matthijs, Trees Merckx-Van Goey, André Moreau, Leo Peeters, Jan Penris, Stefaan Platteau, Frans Ramon, Didier Ramoudt, Ludo Sannen, Freddy Sarens, Cis Schepens, Eddy Schuermans, Jos Stassen, Felix Strackx, Lucien Suykens, Guy Swennen, John Taylor, Jacques Timmermans, Bruno Tobback, Maria Tyberghien-Vandenbussche, Jul Van Aperen, Gilbert Van Baelen, Riet Van Cleuvenbergen, Marc van den Abeelen, Dany Vandenbossche, Walter Vandenbossche, Luc Van den Brande, Chris Vandenbroeke, Marleen Van den Eynde, Ria Van Den Heuvel, Mark Van der Poorten, Kris Van Dijck, Jan Van Duppen, Christian Van Eyken, Roland Van Goethem, Paul Van Grembergen, Joris Van Hauthem, Mieke Van Hecke, Ingrid van Kessel, Gilbert Vanleenhove, Jef Van Looy, Luk Van Nieuwenhuysen, André Van Nieuwerkerke,

Karim Van Overmeire, Eric Van Rompuy, Etienne Van Vaerenbergh, Tuur Van Wallendael, Francis Vermeiren, Jo Vermeulen, Christian Verougstraete, Miel Verrijken, Isabel Vertriest, Robert Voorhamme, Johan Weyts, Paul Wille, Frans Wymeersch.

AFWEZIG ZONDER KENNISGEVING

Bart De Smet, Rufin Grijp.

VERKLARING VAN DE VLAAMSE REGERING betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2000
Bespreking (Voortzetting)

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is de voortzetting van de bespreking van de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2000.

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt (Op de tribune) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren, het ontwerp van begroting 2000 zorgt in tegenstelling tot wat sommigen hadden verwacht of gehoopt nog niet voor een volledige trendbreuk. Ik stel evenwel graag vast dat er duidelijke accentverschuivingen zijn en dat er zoals op 13 juli jongstleden werd aangekondigd, een begin is gemaakt met een anders ingekleurd beleid.

De begroting 2000 is maatwerk, zoveel is zeker. De nieuwe initiatieven mogen door sommige commentatoren of door de oppositie als het uitdelen van snoepjes of als een greep uit de grabbelton worden bestempeld, ze komen in elk geval tegemoet aan een korf onvervulde behoeften. Ik bemerk een zekere continuïteit : de middelen blijven beperkt. Jarenlang werd een politiek van besparingen gevoerd om een budgettair evenwicht te bereiken. Men kon daardoor aan een hele reeks, soms dringende behoeften, niet tegemoetkomen. We moeten eerst en

Bossuyt

vooral die achterstand inlopen. Dat mag men niet vergeten.

Ook de SP vindt dat de termijnvisie van de regering concreter tot uiting moet komen in de ministeriële beleidsbrieven van eind 1999. Het huidige werkstuk gaat voorzichtig in op de doelstellingen van de regering. Het leert ons dat de regering vasthoudend is in het begrotingsbeleid en tegelijk aandacht heeft voor projecten die de kwaliteit van onze leefwereld verbeteren.

De regering wil economie, ecologie en gezondheid hand in hand laten gaan. Duurzame ontwikkeling heeft de ambitie om sociale vooruitgang, milieuzorg en economische groei evenwichtig met elkaar te combineren. Dit concept, deze mentaliteit, daar gaat de SP voor. Dit debat zou veeleer moeten handelen over maatschappelijke opties, in plaats van over cijfers en komma's. De overheid moet het algemeen kader, de voorwaarden en de spelregels bepalen. We moeten ons concentreren op de strategische keuzes in het licht van onze doelstelling.

De begroting 2000 is een volwaardige begroting. Ze heeft oog voor vandaag en morgen. De Vlaamse regering stelt een vasthoudend budget voorop. De toekomst van de volgende generatie wordt niet gehypothekeerd.

Een debat over de begrotingsnormen zoals dat tot nog toe wordt gevoerd, komt over als een discussie over het geslacht der engelen. De mensen hebben geen boodschap aan een steriele discussie over de euromeesternorm, al dan niet versoepeld, de HRF-A-norm, de HRF-B-norm. Ze begrijpen daar geen snars van.

De begrotingspolitiek van de Vlaamse overheid moet in dezelfde lijn liggen als in het verleden. Het budgettair beleid moet gericht zijn op schuldafbouw zonder dat men zich daar een dwangvoorstelling van maakt. Indien er ruimte is, zoals nu algemeen wordt aangenomen, dan moet er optimaal worden ingespeeld op de huidige noden en behoeften van de mensen. Dat was trouwens ook de houding van de vorige regering.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Het klopt dat de mensen niet wakker liggen van die zaken. In de politiek gaat het echter om wat men aan de mensen zegt. De heer Verhofstadt is groot geworden met het begrip 'netto te financieren saldo'. Ik ben niet zeker dat iedereen in dit parlement deze notie kan uitleggen.

Ik herinner me zeer goed dat de heer Verhofstadt in het parlement plots zijn zakrekenmachine bovenhaalde en zei dat het netto te financieren saldo die dag zoveel bedroeg. Dat was wat hij zei in de oppositie. Daarmee is hij groot geworden. Niemand verstond echter waarover het ging.

De heer Gilbert Bossuyt : Mevrouw Demeester, ik ben de heer Verhofstadt niet. U zult het verschil merken.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : U regeert nu wel samen met hem.

De heer Gilbert Bossuyt : De houding van de CVP verbaast me. Men maakt nu blijkbaar grote problemen en de heer Van Rompuy tekent een doomsce-nario. Wat is er echter van aan ?

Deze regering laat zich ook inspireren door een zeer strenge norm, namelijk de strengste norm van de Hoge Raad voor Financiën. Ook deze regering zal de schuld verder versneld afbouwen. De volgende 5 jaar streeft men verder naar overschotten op de begroting. De lat ligt nog steeds hoog.

Ik herinner er u aan dat de Hoge Raad voor Financiën enkel vraagt dat de begrotingen in evenwicht zijn. Indien we dat als doel zouden stellen, hadden we een bijkomende beleidsruimte van 50 miljard frank. Het verschil tussen deze regering en wat u vooropstelt, is miniem.

De heer John Taylor : Een paar maanden geleden ging u met ons akkoord.

De heer Gilbert Bossuyt : We hadden wel een discussie over hoe we in de volgende zittingsperiode de vrijgekomen ruimte zouden invullen. We hebben toen voldoende signalen gegeven. Uiteindelijk komt het erop neer dat het verschil niet meer dan 30 miljard zal bedragen, gespreid over 5 jaar. Het verrast me dat u zoveel problemen maakt over 6 miljard frank op jaarbasis. U moet consequent zijn.

Mevrouw Demeester, naar aanleiding van deze begroting hebt u gezegd dat het enkel om een aantal kleinigheden gaat. Elke regering die dit land wil besturen, zou met een dergelijke ruimte genoeg moeten hebben.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer Bossuyt, laten we het over de kern van de zaak hebben. Eigenlijk is het doel van gelijk welke normering het werken op lange termijn. Indien deze regering 10 miljard frank vastlegt boven wat door de vorige normering werd toegestaan, 5 miljard

Demeester-De Meyer

aan meerontvangsten uit de gewestbelastingen put en daarenboven 5 miljard frank meer wenst te besteden door het overschakelen van de ene norm op de andere, dan betekent dat extra 20 miljard frank.

Uit de summierende nota die we hebben gekregen, heb ik drie zaken geleerd : we wilden in de vorige regering jaar na jaar de begroting met 10 miljard frank laten groeien. We waren het er samen over eens dat dit bedrag hoger zou liggen door de evolutie van de gewestbelastingen. Zoals we hadden voorspeld stijgen de gewestbelastingen en de successierechten enorm. Bovendien stijgen de registratierechten nog verder door de sterke stijging van de grondprijzen. Wat gaat deze regering daaraan doen ? Dit is een belangrijke vraag.

U krijgt vijf miljard frank extra. Deze regering kiest er bovendien voor zichzelf nog eens vijf miljard frank bij te geven. Dit is een eenvoudige voorstelling, opdat iedereen het kan begrijpen. Bijgevolg heeft men 20 miljard frank meer middelen op jaarbasis. Zo komt men op vijf jaar tijd aan die 200 miljard frank.

Dit verschilt met het regeerakkoord : in het regeerakkoord is die 200 miljard frank op een andere wijze samengesteld. In het akkoord was onder andere in alternatieve financiering en zero-base budgeting voorzien, iets wat de mensen al evenmin begrijpen. Men wou gewoon een of andere activiteit terugschroeven en door een andere vervangen. Men heeft echter vastgesteld dat noch die zero-base budgeting, noch die alternatieve financiering gemakkelijke opdrachten zijn.

Ik herken dit verschijnsel. Ik heb in de commissie met de voorzitter van het Vlaams Parlement voorgesteld om het wat bescheidener te proberen, om slechts voor een of twee miljard frank per jaar aan zero-base budgeting te doen. We stellen echter vast dat dit niet kan omdat men de mensen niets kan afnemen. *(Opmerking van de heer André Denys)*

De heer Gilbert Bossuyt : Mevrouw Demeester, ik spreek over wat wij nu weten.

Ik stel vast dat er een norm is. Deze regering volgt zelfs een strenge norm. Ik stel tevens vast dat de begroting een overschot heeft en blijft houden. Ik stel vervolgens ook een blijvende versnelde schuldafbouw vast. Ten slotte stel ik vast – en daar hebben we het nog niet over gehad – dat de ramingen waarop de ontwerpbegroting gebaseerd is, zeer

voorzichtig zijn, wat betekent dat de regering ook daar een bepaalde ruimte houdt.

Ik geef toe dat er een verschil is tussen wat u naar eigen zeggen in die vijf jaren zou hebben gedaan in aansluiting met de Europese normen. Ik kan hier echter zeggen dat de bijkomende ruimte die nu genomen wordt, te verwaarlozen is. Het verschil bedraagt uiteindelijk slechts 30 miljard frank op vijf jaar tijd, en dit op een begroting van ongeveer 650 miljard frank. Dit bedrag is ook niet zo belangrijk : met cijfers kan men alles aantonen. Maar als men de verhoudingen in acht neemt, maakt u veel lawaai over eigenlijk een lichte afwijking.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Het fundamentele verschil is, mijnheer Bossuyt, dat de volgende regering niet meer over deze ruimte zal beschikken. De voorzitter beseft dit zeer goed, want hij zat in 1993 in de regering. Wij hebben toen beslist over de normering, met het risico – zoals sommige leden van de regering dit toen omschreven – dat we ruimte creëerden voor de volgende regering. Sommige leden van de regering zagen dit als een risico. Ik zag dit als een visie op de toekomst. We hebben toen gezegd dat dit geen risico voor de volgende regering was, maar een zekerheid voor de mensen. Wij maken geen budgetten voor de ministers, maar voor de mensen. *(Opmerking van de heer Gilbert Bossuyt)*

Sta mij toe nog een minuut verder te spreken. Ik zal dan mijn mond houden. *(Applaus bij de SP, de VLD en AGALEV)*

De voorzitter : Mevrouw, gelieve geen niet-inlosbare beloftes te doen. *(Rumoer)*

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Ik zal mijn best doen, mijnheer de voorzitter. Het grote verschil is dat wij in het verleden, in 1992 en 1993, voor een permanente groei hebben gekozen. Wij hebben die keuze toen gemaakt met het risico dat er na ons regeringen zouden komen waaraan wij niet zouden deelnemen. *(Rumoer)*

De heer Gilbert Bossuyt : U bent de eerste die ik het zo hoor formuleren.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Het gaat hier om een gezond risico. Het grote verschil is dat eigenlijk de socialisten zo hadden moeten redeneren, maar dat het anders is uitgedraaid.

De heer Gilbert Bossuyt : Mevrouw Demeester, de SP houdt altijd rekening met die mogelijkheid. Dat is nu eenmaal het verschil tussen ons en u. En dat

Bossuyt

merken we ook aan uw manier van oppositie voeren.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Wanneer men de euromeesternorm niet hanteert, dan zal de regering die in 2010 aantreedt, deze groei niet meer kennen. Dat is het fundamenteel verschil.

De heer Gilbert Bossuyt : Geen enkele partij in dit Vlaams Parlement wil deze begrotingsnorm in de brede zin van het woord loslaten. We hebben allemaal geleerd uit het verleden. Deze regering houdt zich zelfs aan een nog strengere norm. We zijn daar tevreden mee.

De vraag is natuurlijk wat moet gebeuren met de ruimte die vrijkomt. Die discussie had u sowieso, ongeacht uw coalitiepartner en ook binnen uw eigen partij moeten voeren. Zo hebt u in het verleden een aantal voorstellen gedaan die ook niet zoveel bijval hadden, zoals de voorstellen inzake afcentiemen. We waren daar op dat moment niet mee akkoord omdat we een tekort hadden. U gaf dus ook geen blijk van veel verantwoordelijkheidszin.

We zullen er zorgvuldig over waken dat het budget niet ontspoord. We zijn tevreden dat er ruimte is want dat is meer dan nodig. U weet welke achterstand we in diverse domeinen hebben opgelopen. Ik wijs geen schuldige aan want er waren op dat moment geen financiële middelen om daaraan tegemoet te komen. Ik heb het dan in het bijzonder over de zo noodzakelijke onderhoudsinvesteringen en de enorme ecologische schuld. Deze twee elementen zouden deel moeten uitmaken van een begrotingsnorm. Men moet immers rekening houden met een minimum aan noodzakelijke investeringen voor het behoud van de infrastructuur.

De voorzitter : De heer Denys heeft het woord.

De heer André Denys : Ik zou een vraag willen stellen aan de SP en aan mevrouw Demeester, als vroegere regeringspartners.

De heer Gilbert Bossuyt : We spreken normaal niet uit bed, mijnheer Denys. Maar wanneer anderen dat doen, zijn we natuurlijk ook bereid.

De heer André Denys : Er is destijds een voorstel gedaan om de euromeesternorm decretaal vast te leggen. De oppositie was daartegen. Iedere regering moet immers de legitimiteit krijgen om een eigen norm vast te leggen. Het intrigeert me dan

ook waarom u deze norm niet hebt vastgelegd, aangezien u toch van oordeel was dat die het richtpunt was voor de toekomst.

Mevrouw Demeester, u hebt gelijk wanneer u zegt dat de regering met haar nieuwe norm een ruimte van ongeveer 20 miljard frank over een periode van 4 à 5 jaar neemt. Volgens u is dit ter vervanging van de nieuwe ruimte die ontstaat door de zero-base budgetaanpak en door de verschuiving van budgetten. Tijdens volgende begrotingen zullen beleidscenten worden gevonden door verschuivingen.

Dat is iets anders dan wat u zegt. De afspraak is dat voor de volgende begrotingen wordt onderzocht of elke uitgave uit het verleden nog noodzakelijk is. Na twee, drie jaar zult u dan inderdaad een grote verschuiving merken. U weet heel goed dat u dat na twee, drie maanden nog niet kunt verlangen.

De voorzitter : De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : We hebben geen decreet nodig om onszelf de discipline op te leggen een goed begrotingsbeleid te voeren.

Een van de belangrijke maatregelen die de laatste tijd sterk in het oog sprong, is de aangekondigde korting op de laagste inkomensschijven in de personenbelasting. We zijn daar niet tegen, mevrouw Demeester, integendeel. We zien deze discussie al lang op ons afkomen. We zijn niet dwaas. U hebt dit voorstel een aantal jaren geleden gelanceerd. Ik heb u gezegd waarom we er toen niet op wilden ingaan. Er was toen namelijk een tekort. Wie niet over de middelen beschikt, moet ook niet spreken over hun besteding.

Ten tweede hebben we ook andere voorwaarden gesteld. Voor ons moest er financiële ruimte zijn en moest het een beetje aanvoelbaar zijn. Ik zie u glimlachen, maar we komen daar straks op terug. Ten slotte moet het ook selectief zijn. Het moest passen in het beleid dat de regering wil voeren. Als u de laagste inkomensschijven neemt, dan komt dat het beste toe aan de mensen met een laag inkomen. Dat is enigszins in strijd met wat u zou hebben voorgesteld. Andere regelingen en projecten speelden in op de gehele belasting. Hoe hoger het inkomen, hoe groter de belastingteruggave.

Dit debat is nog niet afgerond. Het is slechts een beperkte aanzet.

De heer John Taylor : Mijnheer Bossuyt, u stelt zoals iedereen vast dat er een beperkte beleids-

Taylor

ruimte blijft voor extra kredieten. U kunt slechts 3 miljard frank besteden aan die zaak. Kunt u die 3 miljard frank dan niet veel efficiënter aanwenden om het gewenste doel te bereiken ? Nu gaat het grootste deel van die 3 miljard frank verloren. Het zal niet dienen om laaggeschoolden en werklozen te stimuleren om werk te zoeken en de 60.000 plaatsen waarover vanmorgen sprake was, in te vullen. Zou het niet veel efficiënter zijn om 1, 2 of 3 miljard frank extra te besteden om deze zeer gevoelige categorie mensen juist een aantal extra kansen te geven, onder meer op het vlak van vorming ? Nu gaat er maar een klein deel van die 3 miljard frank naar die doelgroep.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Taylor, het verbaast me dat u dat nu zegt. U had dat eerder kunnen zeggen. Dan was er nu misschien al iets geregeld. Ook hier worden keuzes gemaakt. In het hele beleid worden inspanningen geleverd ten aanzien van de lagere inkomens. De overweging werd gemaakt om, indien er financiële ruimte zou zijn, een signaal te geven aan de bevolking, die gedurende al die jaren de last heeft meegedragen om tot een budgettair evenwicht te komen. Ik ben de eerste om toe te geven dat dit inderdaad een beperkte aanzet is, die evenwel past binnen een bredere aanzet. Als deze lijn wordt aangehouden, zal het bedrag voor de lage inkomens verhoudingsgewijze en psychologisch groter zijn en dus ook voelbaar worden.

De heer John Taylor : Er zal maar een marginaal deel worden aangewend.

De heer Gilbert Bossuyt : Hier wordt ook de doelstelling ingediend om de werkloosheidsvallen – een lelijk woord – gedeeltelijk te ondervangen. We durven ook te pleiten voor een uitbreiding – indien er een komt – naar tweeverdieners. Ook daar bestaan subtiele werkloosheidsvallen, onder meer inzake kinderopvang.

Het is de bedoeling van de regering om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen. Deze strategie kan eventueel worden gebruikt. De tweeverdieners zijn immers niet altijd heel rijk. Vaak betreft het mensen die met twee gaan werken om over een redelijk inkomen te kunnen beschikken, en die daar ook veel kosten aan overhouden. Voor hen zou men ook inspanningen kunnen doen.

De heer Eric Van Rompuy : Ik wil de discussie van deze ochtend niet over doen. Maar tijdens de vorige zittingsperiode hebt u gezegd dat de eventuele

afcentiemen de arbeidsbeschikbaarheid zouden moeten stimuleren. Maar nu geeft men 75 frank aan iemand die een laag inkomen heeft, om hem aan te zetten om meer te werken. Wat betekent dat ? Is dat het moderne socialisme ? Het is zelfs geen biefstukkensocialisme meer : men kan er zelfs geen biefstuk voor kopen.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijnheer Van Rompuy, ik vraag me af waarom u dit verbindt aan het socialisme. U hebt immers zelf dergelijke voorstellen gedaan. Ik begrijp dat niet goed. Eens er ruimte is, is het normaal dat een belangrijk deel van de bevolking vraagt dat de lasten voor hen zouden worden verminderd.

De heer Luc Martens : Voor een belangrijk deel van de bevolking.

De heer Gilbert Bossuyt : Dat is normaal, want men heeft veel inspanningen gevraagd aan die mensen. De mate waarin dit kan gebeuren, hangt af van de budgettaire middelen waarover men beschikt. Men moet zo eerlijk zijn dat toe te geven. Maar er wordt terzake een signaal gegeven. Mocht dit op zichzelf staan, dan zou ik geen moeite hebben om toe te geven dat dit inderdaad niet veel is. Het wordt echter ingebed in een bredere opzet. We zullen op tijd de discussie voeren over de vraag hoe dit ook qua selectiviteit in de praktijk het beste kan gebeuren.

De heer André Denys : Mijnheer Van Rompuy, uw Vlaminov-operatie ging over 1 miljard frank.

De heer Eric Van Rompuy : Vlaminov was een tegemoetkoming per bedrijf. Het ging over 10.000 bedrijven en gemiddeld 800.000 frank per bedrijf, ook voor Vlaminov. Met die som kan een bedrijf toch wel heel wat trainings- en vormingsprogramma's realiseren. Trouwens, de bedrijven hebben dit massaal aangevraagd, en de eerste balans is op dat vlak positief te noemen.

De voorzitter : Minister Van Mechelen heeft het woord.

Minister Dirk Van Mechelen : Ik wil even duidelijkheid scheppen over de situatie van Vlaminov en Vlaminov. Vlaminov is in 1998 inderdaad goed geweest voor een steun van 1.678.918.892 frank aan de Vlaamse bedrijven. Er werden daarbij 11.437 bedrijven bereikt.

Maar dan heeft men Vlaminov omgezet in Vlaminov. Het aantal bedrijven dat in aanmerking kwam voor deze maatregel werd meer dan gehal-

Van Mechelen

veerd : 5.266 bedrijven hebben de aanvraag ingediend. Uit bijkomend onderzoek is inmiddels gebleken dat het hier gaat om hoofdzakelijk grote ondernemingen en dat we nauwelijks 1,1 miljard frank aan aanvragen hebben binnengekregen.

In die optiek heeft de Vlaamse regering dan ook beslist dat we onze inspanningen voor vorming zouden verschuiven naar zowel de VDAB als het VIZO. Het VIZO kan daarbij rekenen op een kredietverhoging met 118 miljoen frank, waardoor we er in de toekomst in zullen slagen om die voortgezette vorming bij onze KMO's te stimuleren, zoals de heer Decaluwé vanochtend vroeg. Hierbij zullen we de toepassing van de nieuwe technologieën aanmoedigen en zullen we vooral proberen het vormingsaanbod te moduleren. Door dit modulair systeem zullen we meer gericht en in een meer geconcentreerde en efficiënte periode aan vorming van onze bedrijfsleiders doen. Via dit alles willen we streven naar een betere opleiding voor KMO's en werknemers. Dat is een bewuste keuze.

Wat de verlaging van de loonlasten voor het bedrijfsleven betreft, meen ik dat we dat debat niet hier moeten voeren. Dat heb ik de voorbije tien jaar steeds gezegd.

De voorzitter : De heer Vermeiren heeft het woord.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer de voorzitter, vooraleer het een eigen leven gaat leiden, zou ik die 75 frank van de heer Van Rompuy toch op zijn niveau willen brengen. Deze morgen ging hij trouwens al akkoord om te zeggen dat het het dubbele was. Ik heb tussen de middag een aantal berekeningen gemaakt. In bepaalde gevallen kom ik voor de lage schijven op jaarbasis aan een bedrag van 3000 tot 4000 frank. We moeten ook rekening houden met de tijdsduur : zes maanden of een jaar. Ik heb de berekeningen gemaakt voor die 40 miljard frank. Ik ben er spijtig genoeg niet in geslaagd om de totaliteit te hebben.

Ik voorspel u echter dat u zeer vlug zult beseffen dat het over veel meer gaat, te meer omdat deze maatregelen ook moeten worden ingeschreven in federale maatregelen inzake loonlasten. Dan pas zullen we iets kunnen doen aan de verschrikkelijke spanning die belet dat de mensen in de tewerkstelling stappen. Als u dat niet kunt of wilt inzien, is dat uw zaak. U mag echter geen valse verhalen de wereld in sturen, zoals over die 75 frank.

De heer Eric Van Rompuy : Maar toch is het zo.

De heer Francis Vermeiren : Neen, het is niet zo. Uw uitspraak zal vlug door de waarheid achterhaald worden.

De heer Eric Van Rompuy : Tijdens de commissiebesprekingen zullen we onze stelling zwart op wit bewijzen.

De heer Francis Vermeiren : U zult vlug door de mand vallen.

De heer Eric Van Rompuy : De belastingbetaler zal het ook aan zijn belastingformulier kunnen zien. Het gaat over 1000 frank voor iedereen, en het gaat over 75 frank, of men nu miljonair is of iemand met een laag inkomen. Het is voor iedereen hetzelfde. Moet dit die historische trendbreuk voorstellen ? Dit zal u blijven achtervolgen. We zullen er alles aan doen om ervoor te zorgen dat de bevolking dit weet.

De heer Francis Vermeiren : Mijnheer Van Rompuy, wat u zegt, is niet juist. De waarheid zal u vlug achterhalen. (*Opmerking van de heer André Denys*)

De voorzitter : Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Men spreekt over belastingverlaging van de laagste schijven : er zijn mensen die nu wel gaan werken en die niet eens een belastbaar inkomen hebben. Een vrouw met kinderen thuis hoeft niet eens belastingen te betalen. Zij zal geen voordeel halen uit deze maatregel.

De heer Francis Vermeiren : Degenen die geen belastingen betalen, krijgen geen belastingvermindering. Daar komt het op neer.

De heer Gilbert Bossuyt : Ik wil nog even stilstaan bij een aantal specifieke punten uit de regeerverklaring van de minister-president. Belangrijk is onder meer ook het voornemen van de regering om een actieplan te ontwikkelen voor het stimuleren van het ondernemerschap. Wij willen daar eigenlijk verder in gaan. Wij willen spreken over een actieplan ter ontwikkeling van verantwoord ondernemerschap.

De recente dioxinecrisis heeft de nood daaraan op een wel bijzonder pijnlijke wijze blootgelegd. Tegenover een economie waarin affairisme te gemakkelijk kan gedijen, pleiten wij – en hopelijk ook

Bossuyt

een groot deel van onze collega's – voor een economie die wordt gedragen door verantwoordelijke ondernemers. Die zijn er gelukkig, maar we moeten toch aandacht besteden aan een aantal bestaande situaties, om zo preventief ook op die terreinen op te kunnen treden. Onze fractie zal desbetreffend concrete voorstellen formuleren.

Inzake het landbouwbeleid zijn we het er vanzelfsprekend mee eens dat er extra aandacht en middelen gaan naar biologische landbouw. We vragen echter ook een serieuze actie voor onze klassieke landbouw. Het zal u in de voorbije periode wel zijn opgevallen dat de echte boer werkelijk verknecht wordt. Hij is gebonden aan een systeem, waarbij men bezwaarlijk nog van zelfstandig ondernemen kan spreken. We zijn om die situatie ten zeerste bekommerd, en wensen een landbouwbeleid gericht op de milieuvriendelijke productie van gezond voedsel. Tegelijk moet er aandacht zijn voor het behoud en de ontwikkeling van alle natuurlijke elementen, en moet de zelfstandige boer zelf het heft in handen hebben.

We vragen klaarheid in het geheel van de sector. Het is hoog tijd dat er een grondige evaluatie wordt gehouden, zodat blijkt hoe deze sector in werkelijkheid functioneert en in welke mate het belang van de echte landbouwer daarbij wordt gediend.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de voorzitter, de heer Bossuyt heeft verwezen naar de dioxinecrisis. Tijdens het parlementaire reces is de informatieve commissie ad hoc enkele malen samengekomen. De minister kondigde toen een aantal maatregelen op Vlaams niveau aan voor de getroffen bedrijven. In de Septemberverklaring heb ik daar echter niets over gehoord. In welk bedrag is er voorzien om de getroffen bedrijven te steunen ?

De voorzitter : De minister zal daar straks op antwoorden.

De heer Bossuyt heeft het woord.

De heer Gilbert Bossuyt : Mijn opmerking ging verder dan dat. Het is goed dat er steun is, maar we hebben ook nood aan absolute klaarheid over wat er in die sector gebeurt.

Onze fractie is bijzonder tevreden dat er voor de tweede maal 4 miljard frank wordt ingeschreven

voor de zorgverzekering. Wat men er ook over moge beweren, het is geen kleine klus, maar een groot project dat tegemoet komt aan reële noden. We vragen een snelle uitvoering hiervan.

U zult echter ook begrepen hebben dat er nog heel wat werk aan de winkel is vooraleer de 21 vereiste uitvoeringsbesluiten zullen zijn uitgewerkt. In elk geval vragen we een uitwerking in een zo breed mogelijk perspectief, en wensen we dat het resultaat de moeite loont voor de mensen die men ervoor aanspreekt. Het is zinvol dat we ons daarvoor zo goed mogelijk financieel voorbereiden.

Verder onderschrijven we graag de passus in de regeringsverklaring over cultuur. We wachten op de beleidsbrieven hierover, en stellen met genoeg vast dat er een bijkomende inspanning kan gebeuren. We vragen echter ook dat de echte dragers van cultuur – waar we naar opkijken en die tot navolging strekken – niet in de kou blijven staan. We dringen aan op een regeling van hun beroepssituatie en op inspanningen om hen op een bijzondere wijze te ondersteunen.

We pleiten met aandrang voor een planmatige vereenvoudiging van allerlei regelgevingen, en van vaak nodeloos complexe procedures. Dat is in het parlement al aan bod gekomen, maar we moeten er over waken dat er op het terrein effectief iets gebeurt. Voor de mensen is het van belang dat ze op een betrekkelijk eenvoudige manier hun rechten kunnen halen. We kunnen op dat vlak, in samenspraak met de Vlaamse ombudsdienst, ongetwijfeld nog belangrijke stappen zetten, die voor de bevolking werkelijk voelbaar zijn.

Bij een opsomming van de verschillende inspanningen komt het geheel nogal dispaat over. Belangrijke inspanningen voor kinderopvang, mobiliteit, de situatie van de werkende mensen, enzovoort, beantwoorden echter allemaal aan een gemeenschappelijk objectief. We hopen dat er werk van zal worden gemaakt.

Ik eindig, mijnheer de voorzitter, niet zonder nogmaals te pleiten voor een sterk pro-actief werkgelegenheidsbeleid op diverse domeinen, zoals op het domein van de opleiding, waar belangrijke inspanningen moeten gebeuren. Ik refereer andermaal aan de doelstellingen en de krachtlijnen van het programma van de Groep van Leuven. Ik neem aan dat men terzake spoedig overleg zal plegen en het parlement erover zal informeren en raadplegen.

Bossuyt

Mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, de SP-fractie zal het beleid niet alleen nauwlettend volgen, maar zal het op grond van zijn overtuigingen en inzichten mee inhoud geven. Op onze inspiratie zal uw ploeg, mijnheer de minister-president, kunnen vertrouwen. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en VU&ID*)

De voorzitter : De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, dames en heren ministers, collega's, bij mijn betoog naar aanleiding van de regeringsverklaring op 14 juli stelde ik : 'Eén van de grote uitdagingen van de Vlaamse regering bestaat erin om een diepgeworteld wantrouwen van de burger in het politiek gebeuren te ontmynen. De regering heeft hierin een verpletterende verantwoordelijkheid.' De begrotingsverklaring die hier maandag werd voorgesteld, toont dat deze regering hiervan overtuigd is.

Er is eerst en vooral het duidelijk, eenvoudig en begrijpelijk taalgebruik. Het getuigt van een grote herkenbaarheid, na het omslachtig, verhullend en soms wollige verhaal van de voorbije jaren : bijna een cultuurschok. Maar belangrijker is natuurlijk de concrete inhoud van deze nota. Door haar duidelijkheid en concreetheid lijkt ze misschien zake-lijker maar daardoor niet minder inspirerend.

De Agalev-fractie stelt tevreden vast dat de uitgangspunten van het regeerakkoord reeds in deze begroting worden vertaald binnen duidelijke budgettaire normen. Tijdens de voorbije regeringsperiode hebben we gepleit voor een budgettaire orthodoxie op basis van de normen van de Hoge Raad voor Financiën. Lange tijd waren we de enige fractie die daarvoor voortdurend en consequent heeft gepleit omdat een dergelijke budgettaire orthodoxie ook de nodige ruimte laat om antwoorden te geven op directe noden en behoeften die er in Vlaanderen nog altijd zijn. De boodschap van de vorige regering luidde teveel : 'Vlaanderen doet het goed. Waarom zouden we iets moeten veranderen ?' Juist deze mentaliteit was een echte bedreiging voor Vlaanderen.

De verklaring van de Vlaamse regering over de begroting 2000 toont aan dat de verschillende ministers hun huiswerk hebben gemaakt. Terecht stelt de minister-president dat deze begroting is opgebouwd vanuit de letter en de geest van het regeerprogramma. De huiswerkschriftjes van elke minis-

ter ogen mooi en verdienen goede punten. De vraag is of ze samen een boeiend verhaal vormen.

Voor sommigen lijkt het misschien teveel een opsomming van verschillende aandachtspunten van verschillende ministers. Dit is echter onterecht. Voor onze fractie is de verhaallijn duidelijk. Ze is dezelfde als in het regeerakkoord : zorg om de kwaliteit van het leven. Levenskwaliteit veronderstelt immers dat Vlaanderen zich ontwikkelt tot een duurzame samenleving. In een dergelijke samenleving erkent men de ecologische grenzen, heeft men een bijzondere aandacht voor gelijke kansen voor iedereen, en voorkomt men sociale uitsluiting. Ook in deze verklaring is dit de leidraad die we gemakkelijk in al haar facetten kunnen terugvinden.

Wanneer we vanuit deze uitgangspunten naar de voorliggende begroting kijken, kunnen we niets anders dan erg tevreden zijn met het ecologische hoofdstuk. Preventie en een offensief natuurbeleid vormen de duidelijke keuze, wel beseffend dat er nog veel opkuiswerk noodzakelijk is. Er wordt heel wat geld uitgetrokken voor het MINA-fonds en voor de sanering van het leefmilieu.

Het feit dat de milieu-uitgaven bijna automatisch blijven aanzwellen, is echter ook een structureel probleem. Daarom is de beleidskeuze van deze regering om preventie centraal te stellen, zo belangrijk. Vooral de Aquafin-factuur blijft ons zorgen baren. Een bijsturing van de afspraken met Aquafin is noodzakelijk om te komen tot een echte resultaatverbintenis en tot het schrappen van uitgaven in grootschalige collectering en zuivering van afvalwater indien daar alternatieven voor bestaan.

In verband met de landbouw wordt er gekozen voor andere accenten. De kwaliteit primeert boven de kwantiteit, en daarom is de sociale reconversie van de intensieve veeteelt via de zogenaamde groene handdruk erg belangrijk. Onze fractie gaat er dan ook van uit dat hiervoor in de nodige middelen zal worden voorzien zodra dit plan concrete vorm heeft gekregen en de financieringswijze is uitgeklaard.

Belangrijk is ook dat het ruimtelijk structuurplan het uitgangspunt blijft voor het regeringsbeleid. We moeten wel goed beseffen dat we dringend een aantal dwingende eerste stappen moeten zetten om dit structuurplan in uitvoering te brengen. Denk maar aan de afbakening van de stedelijke gebieden. Dit is een absolute prioriteit indien we zowel in de stedelijke als in de buitengebieden echt werk willen maken van de verdeling van de bijkomende

Sannen

woongelegenheden. Pas dan, na deze afbakening, kan worden overgegaan tot de volledige afbakening van de uit te rusten bedrijfsterreinen. Men mag daarbij niet alleen van de stedelijke dynamiek vertrekken. Men moet ook de troeven van de platelandsdynamiek durven uitspelen.

Onze fractie gaat ervan uit dat het aangekondigde Strategisch Plan Vlaanderen, waarmee deze regering een bijdrage wil leveren aan de economische dynamiek in Vlaanderen, vanuit dit ruimtelijk structuurplan zal vertrekken en dat ook rekening zal worden gehouden met de ecologische draagkracht.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : Mijnheer Sannen, zegt u nu dat eerst de afbakening van de stedelijke gebieden moet gebeuren en dat pas daarna invulling kan worden gegeven aan de definiëring van bedrijventerreinen ?

De heer Ludo Sannen : Ik heb gezegd dat de volledige afbakening van de ruimten voor de bedrijfsterreinen, zoals opgenomen in het Ruimtelijk Structuurplan, slechts versneld zal kunnen gebeuren als eveneens op een versnelde manier de totale afbakening van het stedelijk gebied wordt gerealiseerd.

De heer Joachim Coens : Maar u hebt dus gepleit voor een versnelde afbakening van het stedelijk gebied, die dan kan worden gevolgd door een aanduiding van de bedrijfsterreinhectaren. In de Septemberverklaring lees ik nochtans dat de herlokalisatie een versnelde invulling en aanduiding van de bedrijfsterreinen noodzakelijk maakt. Is dit wel in overeenstemming te brengen met wat de minister-president net heeft gezegd ?

De heer Ludo Sannen : Ik wil niet het ene tegenover het andere stellen. Ik wil enkel duidelijk zeggen dat men die 10.000 hectare nooit integraal kan afbakenen als men niet eerst het stedelijk gebied volledig heeft afgebakend. Er kan wel in tussenfasen of tussenstappen worden voorzien.

De heer Joachim Coens : In tegenstelling met vijf minuten geleden pleit u nu wel voor gelijktijdigheid.

De heer Ludo Sannen : Ik ben er voorstander van om deze 10.000 hectare zo snel mogelijk af te bakenen, en dat houdt automatisch in dat ook die stede-

lijke gebieden zo snel mogelijk moeten worden afgebakend.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : In combinatie met wat de minister-president daarstraks heeft gezegd, is de vraag hoe snel dit zal gebeuren.

In de vorige regeerperiode is er in de bevoegde commissie door verschillende collega's op aange-drongen om die stedelijke gebieden inderdaad versneld af te bakenen, wat een dure operatie is. Bij mijn weten is tot op heden nog geen enkele afbakening gerealiseerd. Minister Stevaert heeft toen, als minister van Ruimtelijke Ordening, een gefaseerde aanpak voorgesteld, die uiteindelijk maar zou aflopen in het jaar 2002 of 2003. Als ik het nu goed begrepen heb, betekent een en ander een versnelling met minstens twee of drie jaar.

In welke budgettaire middelen en bijkomende menselijke hulpbronnen heeft men daarvoor op het departement Ruimtelijke Ordening voorzien ? Het antwoord op die vragen vind ik immers nergens terug.

De heer Ludo Sannen : Ik vind dit een terechte opmerking aan het adres van de minister van Ruimtelijke Ordening. Ik ben voorstander van de versnelde invoering en ik vraag daarom aan de regering om die met de nodige inventiviteit en creativiteit te realiseren. Mijn fractie wou deze bekommernis aan de regering overmaken.

Het begrip 'verantwoord ondernemerschap' vinden we voor het eerst terug in een regeringsverklaring. Dat verheugt ons ten zeerste. De rol van de ondernemers is meer dan enkel het maken van winst. Hun maatschappelijke verantwoordelijkheid is meer dan het creëren van werk. De ondernemers moeten tevens de kwaliteit op het vlak van het leefmilieu en de ruimtelijke ordening, en de kwaliteit van de producten garanderen.

Het terugdringen van het autogebruik door een betere en veiligere infrastructuur voor fietsers, het investeren in de binnenvaart en het uitbouwen van het gemeenschappelijk vervoer, is een juiste keuze. Inzake het openbaar vervoer is het regeerakkoord duidelijk. Ik citeer : 'Er komen tariefinitiatieven voor de trouwe gebruiker en er komt gratis openbaar vervoer voor min-12-jarigen en 65-plussers'.

Voor de Agalev-fractie is het evident dat er initiatieven worden genomen in het voordeel van de trouwe gebruikers. De introductie van goedkope

Sannen

doorgeefabonnementsen lijkt ons een voor de hand liggende optie. Dit zijn woon-werk- en woon-schoolabonnementsen die door verscheidene gezinsleden op verschillende momenten kunnen worden gebruikt. 's Avonds en in de weekends zouden meerdere personen er tegelijk gebruik van kunnen maken. Er moet ook iets worden gedaan aan de schoolabonnementsen. Die zijn te duur in vergelijking met de nettolast van de woon-werkabonnementsen.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Mijnheer Sannen, het verwondert me dat u als lid van Agalev zo reageert. De CVP heeft een resolutie ingediend ten voordele van deze doelgroep, maar de bevoegde minister rept hierover met geen woord in zijn verklaringen over de prijs van de mobiliteit. Vorige jaren hebben wij in de commissie voor Mobiliteit vele malen een pleidooi gehouden voor de verlaging van de prijs van abonnementsen voor schoolgaande jongeren. U zegt nu hetzelfde, maar de regering blijft zwijgen.

De heer Ludo Sannen : Mevrouw Van Cleuvenbergen, u weet dat wij dit initiatief steeds hebben gesteund. Tijdens de vorige zittingsperiode hebben ook wij dit onderwerp naar voren geschoven. We beschouwen de verklaring van de regering om terzake iets te doen reeds als een grote stap. De concrete uitvoering zal wel volgen. De doelgroep 'trouwe gebruikers' bestaat uit vele groepen. De schoolgaande jeugd die gebruik maakt van een abonnement, is er een van.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer de voorzitter, ik ben bijzonder gelukkig dat ik over alle fracties heen steun krijg voor tariefmaatregelen. De nodige bedragen zijn reeds in de begroting opgenomen. Het gaat over trouwe gebruikers. De doelgroepen zullen later duidelijker worden afgebakend in overleg met De Lijn.

De heer Carl Decaluwé : Mijnheer de minister, ik heb maandag iets volledig anders gehoord. Voor het gratis busvervoer voor 65-plussers zou voorlopig nog in niets zijn voorzien. Kunt u mij toch vertellen in welke middelen u hebt voorzien voor deze doelgroep ?

Minister Steve Stevaert : Mijnheer Decaluwé, het is zeer merkwaardig dat u tal van zaken zou weten waarvan ik niet op de hoogte ben. In de begroting werd 379,7 miljoen frank ingeschreven opdat het openbaar vervoer voor 65-plussers gratis zou wor-

den. Dat is in samenspraak met Vlaamse vervoersmaatschappij gebeurd. Voor kinderen jonger dan 12 jaar moet dat gebeuren in overleg met de minister van Onderwijs. Dat is een ingewikkeld en moeilijk dossier, maar we zullen er werk van maken in overleg met het middenveld. Het zou nogal pretentius zijn als de minister dat zelf zomaar lineair zou voorstellen zonder de doelgroepen te horen.

De voorzitter : Mevrouw Van Cleuvenbergen heeft het woord.

Mevrouw Riet Van Cleuvenbergen : Nu de minister toch zijn cijfers bij de hand heeft, stel ik de vraag : welk budget is er uitgetrokken om de schoolabonnementsen goedkoper te maken ?

Minister Steve Stevaert : Er is een algemene maatregel ten belope van 200 miljoen frank. We zullen nagaan hoe die moet worden ingevuld. Dat geldt niet alleen voor schoolabonnementsen. Trouwens, ook dat gebeurt in overleg met de minister van Onderwijs en het werkveld. Ik ben blij dat u daar nu op aandringt. Tot voor kort was dit niet belangrijk.

De heer Carl Decaluwé : De minister-president heeft maandag gezegd dat gratis busvervoer voor 65-plussers pas zal worden ingevoerd op het einde van volgend jaar. Nu zegt de minister vice-president dat voor volgend jaar 379 miljoen frank is uitgetrokken voor de invoering van gratis busvervoer voor 65-plussers. Ik begrijp dit niet goed. Er zit tegenspraak in.

Minister Steve Stevaert : Mijnheer de voorzitter, ik zal zeer traag praten. Dan begrijpt de heer Decaluwé me.

De heer Carl Decaluwé : U moet vooral traag spreken zodat we u helemaal niet.

Minister Steve Stevaert : We beginnen met de invoering vanaf 1 januari 2000. Het is echter niet zinvol om 940.000 tickets in een keer te versturen. Dat moet goed worden georganiseerd en we trekken daar een heel jaar voor uit. Tegen het einde van het jaar zal die maatregel rond zijn. We zullen een eerlijke verdeelsleutel hanteren op basis van de mobiliteitsconvenants. 379 miljoen frank zal genoeg zijn om deze maatregel in te voeren.

De heer Ludo Sannen : De vraag is of gratis busvervoer niet op een heel gemakkelijke manier kan gebeuren door het tonen van de identiteitskaart.

Minister Steve Stevaert : Dat is een goede opmerking en we hebben die ook geformuleerd aan de Vlaamse Vervoersmaatschappij. De maatschappij

Stevaert

wil echter inzicht hebben in de verkeersstromen. Dat kan niet op de manier die u voorstelt. Met ons voorstel komen we tot een perfect telsysteem. Een van de kenmerken van de Vlaamse vervoersmaatschappij is de telematica. Ze willen die nog verfijnen en dat moeten we steunen. Het systeem van registratie zal op de minst bureaucratische manier gebeuren.

De heer Ludo Sannen : Terecht wordt de noodzaak van een versnelde vrijmaking van de energiemarkt benadrukt. De voordelen van een geliberaliseerde elektriciteitsmarkt mogen inderdaad niet worden beperkt tot de grote elektriciteitsverbruikers. Het energiebeleid moet echter verder gaan. Het energiegebruik per hoofd van de bevolking ligt in Vlaanderen heel wat hoger dan het Europees gemiddelde en kan via een bewust beleid van rationeel energiegebruik drastisch naar omlaag. Het optrekken van het aandeel hernieuwbare energie tot 3 percent tijdens deze regeerperiode lijkt ambitieus, maar is zowel technisch mogelijk, economisch wenselijk als ecologisch noodzakelijk. De realisatie van deze regeringsdoelstelling past perfect in de ambitie om vernieuwende en toekomstgerichte technologieën te stimuleren.

Agalev verwacht dat er ook al in 2000 concrete maatregelen worden genomen om een dergelijk beleid gestalte te geven. Het verband tussen het rekening houden met de ecologische draagkracht en het voorkomen van sociale uitsluiting wordt vooral duidelijk bij het uittekenen van een stedelijk beleid.

De heer Eddy Schuermans : Mijnheer Sannen, kan uw REG-doelstelling worden waargemaakt door de energie duurder te maken ? Is dat een optie ?

De heer Ludo Sannen : De doelstelling is minder energie te gebruiken. We moeten een sociaal verantwoorde basisbehoefte invoeren. Mits de nodige inventiviteit kan men de mensen bewegen tot een lager energieverbruik.

De heer Eddy Schuermans : De prijspolitiek waar u vroeger voor pleitte, laat u vallen ?

De heer Ludo Sannen : De prijspolitiek kan een rol spelen bij de grootte van het energieverbruik, maar de basisbehoefte moet worden gegarandeerd.

De heer Eddy Schuermans : Wij steunen voorstellen die de kostprijs voor de gebruiker willen verlagen, maar staat dat niet haaks op uw voorstellen ?

De heer Ludo Sannen : Neen, het is niet de bedoeling dat de gewone gebruiker meer betaalt, maar wel dat hij wordt aangezet tot minder verbruik.

De voorzitter : Minister Stevaert heeft het woord.

Minister Steve Stevaert : Men gaat er altijd van uit dat de energie duurder moet worden om REG te stimuleren. In één provincie, Limburg, is de energie goedkoper en dat is ook toevallig de provincie waar 50 percent meer REG is dan in de overige provincies. Ik bestrijd de stelling dat energie duurder moet worden om REG te stimuleren. Er moeten creatievere mogelijkheden en voorstellen bestaan. We denken aan een basisrecht – zoals met het water werd toegepast – waarbij extra verbruik ook extra wordt betaald. Zo zouden de wanverbruikers in principe veel meer betalen dan de meer correcte verbruikers. Bovendien liggen de energieprijzen in Vlaanderen en België veel te hoog.

De internationale evolutie van de prijzen op de energiemarkt zal het ons moeilijker maken om alternatieve energiebronnen uit te bouwen. We moeten dat euvel eerlijk onder ogen zien. We zullen extra instrumenten in het leven moeten roepen, zoals groene certificaten, want als de primaire energieprijzen dalen, komt de alternatieve energiewinning moeilijk van de grond.

De heer Ludo Sannen : In Limburg blijkt duidelijk dat goedkopere energie niet per se leidt tot een hoger energieverbruik. De prijs alleen weegt niet genoeg door.

De heer Eddy Schuermans : Ik ben blij deze nieuwe stelling van u te horen, mijnheer Sannen. Ik heb altijd gehoord dat Agalev het REG-beleid wou doen slagen via een prijsverhoging. De CVP is het daar niet mee eens, de prijzen moeten dalen en niet stijgen.

De heer Ludo Sannen : Ik hoop dat u daar nu zicht op hebt gekregen.

Inzake het stedelijk beleid is het samengaan van ecologische draagkracht en sociale uitsluiting erg belangrijk. Naast het geven van nieuwe sociale en culturele impulsen, is de kwaliteitsomgeving van de woning mee bepalend voor de aantrekkingskracht van de wijk. Een beter openbaar domein en meer groen zijn essentiële punten in de strijd tegen de stadsvlucht en -verloedering.

Het is belangrijk dat de Vlaamse regering opnieuw investeert in stadsvernieuwing en daarbij oog heeft voor het wonen in de stad. Het betere werk terzake

Sannen

uit de jaren tachtig werd niet voortgezet in de jaren negentig. Het is positief dat de draad opnieuw wordt opgenomen. Men moet in ieder geval vermijden dat men weer in de val van Domus Flandria valt : te snel, te grootschalig en te goedkoop.

De voorzitter : Ik zal dat onthouden. (*Gelach*)

De heer Ludo Sannen : Het regeerakkoord had het wat dat betreft over een voorkeur voor kleinschalige projecten. Dat is een essentieel uitgangspunt voor Agalev.

In de strijd tegen de sociale uitsluiting is het recht op zorg, ook de niet-medische, van primordiaal belang. De uitbouw van de zorgverzekering is daarbij een belangrijk hulpmiddel. Dit veronderstelt uiteraard voldoende zorgaanbod.

De voorzitter : De heer Decaluwé heeft het woord.

De heer Carl Decaluwé : Ik had nog enkele vragen over de sociale huisvesting. De huidige minister van Huisvesting woont in Brussel. Mijnheer de minister, u kunt toch niet ontkennen dat dit in tegenspraak is met artikel 76 van de bijzondere wet van 1980. Het klopt dat eminente juristen zich hierover tegenspreken. Er werd door de regering echter een prejudiciële vraag ingediend bij de Raad van State.

Mijnheer de minister, als men het heeft over behoorlijk bestuur, moet men voor 100 percent zeker zijn dat men ten volle zijn bevoegdheid kan uitoefenen. U hebt ondertussen, waarschijnlijk in consensus, in de Vlaamse regering het sociaal huurbesluit ingetrokken. De juridische discussie gaat over de vraag of iemand met een raadgevende stem kan deelnemen aan de debatten. 'In consensus' betekent volgens sommige juristen dat men daar niet bij is betrokken. Anders zal het besluit waarschijnlijk niet rechtsgeldig worden verklaard.

Hierover moet snel duidelijkheid komen. In 1988 was minister Weckx eerst minister van Leefmilieu. Na drie dagen bleek echter dat er een probleem was met de bevoegdheid. Hij werd toen minister van Volksgezondheid en Cultuur. In welke mate is de Vlaamse regering er zich van bewust dat er zich problemen kunnen voordoen ? Wat zult u daaraan doen ?

Ik heb nog een bijkomende vraag. Hoe kan men met 1 miljard frank 1000 woningen bouwen ?

De voorzitter : Minister Anciaux heeft het woord.

Minister Bert Anciaux : Mijnheer de voorzitter, 1 miljard frank extra op de begroting voor sociale huisvesting betekent in de huursector 35 percent. Men moet dit cijfer met 3 vermenigvuldigen. Het fonds bedraagt dus 3 miljard frank. Dat betekent dus 1000 woningen van 3 miljoen frank. Deze cijfers worden gehanteerd door de sociale huisvestingssector.

Wat uw eerste vraag betreft, kan ik u antwoorden dat we het probleem uiteraard volkomen onderkennen. In juli heeft de Vlaamse regering beslist een prejudiciële vraag te stellen aan de Raad van State. Binnen de rechtswereld vindt men voor om het even wat juristen die de ene dan wel de andere stelling aankleven. Het artikel in de bijzondere wet waarnaar u verwijst, moet samen met heel de bijzondere wet worden gelezen. Hierin staat ook dat de regering in consensus beslist. Dat artikel moet trouwens zeer strikt worden geïnterpreteerd : daar bestaat rechtspraak over.

Net op basis van die bijzondere wet wordt er nooit gestemd in de Vlaamse regering. Ik meen bijgevolg dat er voldoende juridische argumenten zijn om het artikel betreffende de raadgevende stem van de Brusselse minister strikt te interpreteren. Er zijn wellicht geen juridische argumenten om te zeggen dat de Brusselse minister geen bevoegdheden kan uitoefenen die door de Vlaamse regering autonoom en in volledige vrijheid kunnen worden toegewezen aan elk lid van de regering. Om toch zeker te zijn van deze zaak en om geen fouten te maken, en bijgevolg te zorgen voor een uiting van goed bestuur, heeft de minister-president namens de Vlaamse regering een prejudiciële vraag hierover gesteld.

Ik kom nu terug op uw vraag betreffende het huurbesluit.

De heer Carl Decaluwé : Als de Raad van State een probleem vaststelt, dan is het huurbesluit niet rechtmatig vernietigd.

Minister Bert Anciaux : Toch wel, want het huurbesluit is door een beslissing van de Vlaamse regering vernietigd, niet door een ministerieel besluit van de minister van Huisvesting. Het gaat hier om een beslissing van heel de Vlaamse regering, waardoor er geen enkel juridisch probleem bestaat.

De heer Carl Decaluwé : De vraag is of u, mijnheer de minister, daarover heeft meebeslist.

Minister Bert Anciaux : Ik heb daar vanzelfsprekend mee over beslist. Elke beslissing wordt collegiaal genomen.

De voorzitter : Mag ik u vragen u aan het debat te houden ?

De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen : De Agalev-fractie wil graag ingaan op de uitnodiging van de Vlaamse regering om de uitbouw van een zorgverzekering in nauw overleg met het Vlaams Parlement te laten gebeuren. Wij beseffen dat het decreet over de zorgverzekering slechts een kaderdecreet is, dat, uitgaande van een aantal belangrijke principes, een organigram van ziekenfondsen en zorgkassen, en een werkingsvorm met zorgplan en zorgcheques uittekent.

Het vorige parlement liet een aantal belangrijke vragen onbeantwoord. Het huidige parlement zal, samen met de Vlaamse regering, duidelijke keuzes moeten maken. Hoe hoog zal de verplichte bijdrage tot het zorgfonds mogen zijn ? Komen we hier niet in de buurt van een overheid die langs de ene kant terugneemt wat ze langs de andere kant via een belastingverlaging toestaat ? Hoe snel moeten de bijkomende diensten voor thuiszorg, gezins-, bejaarden- en poetshulp worden uitgebouwd ? Hoeveel middelen moeten hiervoor vrijgemaakt worden ? Hoe snel willen we het aanbod in Brussel uitbouwen ? Kan de rol van de openbare dienstverlening, die in het decreet zorgverlening zeer beperkt is, verruimd worden ?

Voor Agalev blijft de versterking van de verzuijing via de zuilgebonden ziekenfondsen een groot pijnpunt in dit decreet. De OCMW's moeten een grotere rol krijgen. Het is duidelijk dat het parlement kleur zal moeten bekennen door duidelijke budgettaire krijtlijnen vast te leggen, maar ook door dit decreet te vertalen in een werkbaar, rechtvaardig en betaalbaar systeem. Deze onduidelijkheden zullen in het parlement een antwoord moeten krijgen.

Bij het creëren van gelijke kansen speelt het onderwijs een cruciale rol. Mijn fractie is dan ook zeer verheugd dat er eindelijk, na jaren van bezuinigingen, opnieuw in het onderwijs wordt geïnvesteerd. Naast de noodzakelijke verhoging van de middelen voor infrastructuur, blijkt er ook aandacht te zijn voor een terechte verhoging van de werkingsmiddelen van het basisonderwijs. Hopelijk krijgt de uitbreiding van de zorgbreedte voor leerstoornissen hierbij de nodige aandacht. Hoe moet

het echter met de noodzakelijke begeleiding en ondersteuning in het secundair onderwijs ?

De bijkomende kredieten voor de universiteiten en hogescholen zijn zeker noodzakelijk. Het gaat dan over een verhoging van 200 miljoen frank voor de basisfinanciering van de universiteiten en 200 miljoen frank voor de hogescholen. De precaire financiële situatie van de hogescholen valt echter niet te vergelijken met deze van de universiteiten. Hun financieringssysteem is verschillend : open tegenover gesloten enveloppen, en een stagnatie tegenover een groei van de studentenpopulatie. Men moet zich dus afvragen of de opgenomen verhoging voor de hogescholen zal volstaan om blijvend kwalitatief onderwijs te kunnen aanbieden en zich te wapenen voor de nieuwe Europese uitdagingen in het kader van de Bologna-akkoorden.

Belangrijk is ook dat deze regering de problematiek van de probleemjongeren in bepaalde Vlaamse steden onder ogen ziet en erkent, zonder nog maar eens een studie voorop te stellen. Ze moet deze problematiek op een positieve en dynamische manier aanpakken, niet met een inventaris van rechten en plichten maar met een mix van kansen en afspraken, met een uitgestoken hand. In dit verband is het goed dat de kinderrechten duidelijk worden geformuleerd als rechten voor alle kinderen. Ook illegalen en asielzoekers hebben recht op een menswaardige opvang.

Het engagement van de regering om de werkzaamheidsgraad van 49,5 percent op te trekken naar 65 percent, is ambitieus maar haalbaar. De maatregelen om via startbanen de jongerenwerkloosheid aan te pakken, is wenselijk, maar moet ook worden bekeken in samenhang met de modulaire opbouw van het beroeps- en technisch onderwijs. Overlappingsen met de VDAB-opleidingen moeten worden vermeden. Er moet een naadloze overgang van het onderwijs naar deze opleiding worden gecreëerd, samen met een eerste werkervaring. Wat gebeurt er in dit verband met de activering van de 'edufora' ?

In het regeerakkoord is er sprake van de oprichting van lokale werkgelegenheidscentra. De aanzet via werkinkels is een eerste stap, maar daar mag het niet bij blijven. De lokale werkgelegenheidscentra moeten uitgroeien tot het alternatief voor de PWA's en alle initiatieven inzake werkgelegenheid op lokaal vlak bundelen.

In deze Septemberverklaring is er tot mijn spijt geen sprake van de verdere uitbouw van de sociale economie. Toch heeft het regeerakkoord hier duidelijke ambities : 7500 extra banen in de sociale

Sannen

economie en 7500 banen in doorstromingsprojecten. We begrijpen dat niet alle ambities van deze regering tijdens het eerste begrotingsjaar op poten kunnen worden gezet. Toch is het duidelijk dat in 2000 de nodige stappen moeten worden gezet ter voorbereiding van de uitbouw van de sociale economie.

Onze fractie gaat er wel van uit dat deze sociaal-economische initiatieven het voorwerp zullen zijn van een sociaal overleg dat op Vlaams niveau moet worden georganiseerd. In het regeerakkoord wordt het belang van het sociaal overleg voor de Vlaamse economie immers cruciaal genoemd.

Welke plaats geeft de nieuwe regering aan dit sociaal overleg en aan het gestructureerd overleg tussen de Vlaamse regering en de Vlaamse sociale partners? Wil deze regering, uitgaande van de ambities van het regeerakkoord, samen met de sociale partners een nieuw Vesoc-akkoord sluiten en daarvoor in extra financiële middelen voorzien?

Belangrijk hierbij is dat de Vlaamse sociale partners worden geresponsabiliseerd. Dit kan onder meer via het mogelijk maken van zogenaamde Vlaamse CAO's – Vlaamse sociale akkoorden voor Vlaamse sociale bevoegdheden – of via werkgelegenheidsengagementen bij interventies van de Vlaamse overheid in kosten voor opleiding en prestatieverlies – bijvoorbeeld als het gaat over startbanen voor jongeren – en via overleg in de welzijnssector, waar een gezond evenwicht moet worden gezocht tussen bestaande en nieuwe noden.

Tot slot verheugt onze fractie zich over de nieuwe teneur ten aanzien van de gemeenten en provincies: niet betuttelend en met respect voor afspraken. De integrale toepassing van de indexering van het gemeente- en provinciefonds zijn belangrijke signalen. Belangrijk is ook de optie om de draad van de vernieuwing van de bestuurlijke organisatie opnieuw op te nemen, in samenspraak met de lokale besturen. Van een democratisering van de intercommunales kan nu snel werk worden gemaakt.

Deze regeringsverklaring is beloftevol, ambitieus en samenhangend. Dit wordt vooral duidelijk als men de bril van de levenskwaliteit opzet. Doorheen heel het verhaal loopt de draad van duurzame ontwikkeling, met de nodige aandacht voor ecologisch evenwicht en het voorkomen van sociale uitsluiting. Inderdaad, veel moet nog concreet

worden ingevuld. Sommige zaken roepen nog vragen op, en andere zaken vragen om een aanvulling.

Als Agalev-fractie zullen en willen we onze verantwoordelijkheid opnemen, en vanuit dit parlement de nodige bijdragen leveren om de uitdagingen van het regeerakkoord en de voorliggende regeringsverklaring mee te helpen invullen. Deze verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemene maatschappelijke situatie en de krachtlijnen van de begroting 2000, zal dan ook door de Agalev-fractie worden goedgekeurd. (*Applaus bij AGALEV, de SP, de VLD en VU&ID*)

De voorzitter: Mag ik voor de laatste maal vragen hier geen GSM's te gebruiken?

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen (*Op de tribune*): Mijnheer de voorzitter, leden van de Vlaamse regering, collega's, u weet dat ik vrij veel bewondering heb voor het Nederlandse politieke systeem. Ik denk dan vooral aan de debaatcultuur die zich in Nederland heeft ontwikkeld. Bij een regeringsverklaring wordt daar een debat gevoerd over de hoofdlijnen – zoals men dat zo mooi formuleert boven de Moerdijk. Ik zal me dus niet vermeien in detailgegevens, vermits we daar tijd voor hebben bij de begrotingsbesprekingen en het indienen van de beleidsdocumenten door elke minister. Dat betekent echter niet dat deze detailopmerkingen onbelangrijk zijn. Ze verzwakken wel de algemene context van een debat, waardoor de algemene lijnen die elke fractie wil inbrengen, aan kracht verliezen.

Mijnheer de voorzitter, de hoofdlijnen van de Septemberverklaring staan op de eerste bladzijde. Uiteraard leest u best ook de andere bladzijden. Zoals bij elk boek en document vindt men de hoofdgedachte terug op de eerste en tweede bladzijde. Wat zijn de hoofdgedachten in de Septemberverklaring waarachter de VU&ID-fractie zich schaaft, en die ze de volgende maanden zal trachten mee uit te voeren?

De minister-president begint terecht met de rede-nering dat het niet meer kan worden aanvaard dat nog ooit een generatie zo zwaar gebukt zou gaan onder schuldafbetaling als de generatie die achter ons ligt of juist voor ons komt. Deze politieke uitspraak wordt onderschat, of komt in elk geval niet zo tot uiting in het debat. We laten min of meer een periode achter ons – gelukkig – waarin elke door een departement gemaakte beleidskeuze moest worden afgewogen tegen de soms penibele finan-

Van Grembergen

ciële toestand waarin dit land was terechtgekomen. Ik wil niet uitweiden, maar de hele situatie op het vlak van de justitie die aanleiding heeft gegeven tot veel problemen is het gevolg van de besparingsdrift. Besparen was noodzakelijk, maar had eveneens tot gevolg dat essentiële onderdelen van wat een staat, ook een Vlaamse staat moet zijn voor zijn burgers niet echt volledig konden worden uitgevoerd. Als de Vlaamse regering, waar wij achter staan, dus bij monde van de minister-president verklaart dat ze niet wil terugkeren naar een dergelijke periode, beschouw ik dit in elk geval als een hoofdlijn van de politiek die vijf jaar lang door de Vlaamse regering zal worden gevolgd.

Ik wil niet met de vinger wijzen naar de vorige regeringen. De vorige Vlaamse regering, met minister Demeester als drijvende kracht maar ook in onderling overleg, heeft getracht een begrotingspolitiek te voeren die ons nu mogelijkheden geeft. Dat maakt het mogelijk het touw iets te vieren, hoewel daar andere opvattingen over bestaan. Mevrouw Demeester, u hebt dat met grote strengheid gedaan, maar eigenlijk hadden uw partij en anderen een ereschuld in te lossen op het vlak van de schuldaflossing. U mag me het niet kwalijk nemen dat ik dit zo formuleer, maar de stringente situatie waarmee we de voorbije jaren werden geconfronteerd kwam niet uit de lucht gevallen. Die ontstond niet van de ene dag op de andere, maar was mee het gevolg van beleidskeuzes van vroegere regeringen, waaraan uw partij samen met anderen heeft deelgenomen. U hebt op uw wijze getracht die ereschuld, die was veroorzaakt door een niet-stringent begrotingsbeleid, af te lossen. Ik feliciteer u daarvoor.

Wat is de norm die men moet hanteren bij begrotingen en schuldaflossingen? Ik stel vast dat we met onze norm binnen de Europese Unie schitterend scoren, bijvoorbeeld volgens de Nederlandse normen. Er bestaat ook een andere staatsschuld. De discussie hierover wil ik wel voeren, maar die kunnen we nu niet voeren. *(Opmerking van de heer Joris Van Hauthem)*

Natuurlijk. Maar er is sprake van een dubbelzinnigheid, en u zou de eerste zijn om daarop te wijzen: hoe strenger we zijn, hoe meer we bijdragen tot de afbetaling van de Belgische staatsschuld. Dat is natuurlijk een diabolische situatie. Deze staatsschuld drukt, net als de provinciale en gemeentelijke schulden, op de schouders van de burger, waar die zich ook bevindt. Dat is net het diabolische. Ooit zal er een discussie moeten worden gevoerd

over de staatsschuld en de verantwoordelijkheden daarvoor. Ik wil die discussie zeker en vast aangaan.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Van Grembergen, dat hebben we toch al tijdens de vorige zittingsperiode gedaan? U zegt dat het inderdaad perfide zou zijn om eventueel als enigen stringent te zijn in het bijdragen tot de aflossing van de Belgische staatsschuld, terwijl we geen vat hebben op het al of niet aangroeien van die schuld. Net daarom hebben we die discussie in de vorige zittingsperiode gevoerd. U maakt een vergelijking met Nederland. Dat klopt uiteraard gedeeltelijk, maar de staatsschuld is daar wel veel lager dan hier.

De heer Paul Van Grembergen : Ik wil enkel het volgende aangeven. Als men de strengheid tot het einde doorvoert ten opzichte van de schuld, dan kunnen we bijna niks meer. Dat is uiteraard niet de situatie waarin we terecht willen komen. Wij willen zowel schuldaflossing als verantwoordelijkheid ten opzichte van de inkomsten en de uitgaven. We mogen niet hervallen in de situatie van de eerste helft van de jaren tachtig. Daarvoor waren de gevolgen toen te erg.

Collega's, in verband met onze visie op de begroting en de meesternorm zal mevrouw Demeester zich nog wel de discussies herinneren met de heer Vandebroeke. Die discussies gingen over de meesternorm zelf en over de vraag of er toch niet wat meer ruimte nodig was. We hebben in de voorbije regeerperiode drie keer bij de begroting gepleit voor een iets ruimere marge, vooral voor onderwijs, infrastructuur, een aantal openbare wegen en mobiliteit. U weet dat zeer goed.

Bij de begrotingsbesprekingen werd er trouwens op een vreemde manier gehandeld. Als het over openbare werken ging, werd er door een bepaalde fractie van de meerderheid nogal wat geduwd om meer ruimte te krijgen voor openbare werken en noodzakelijke infrastructuurwerken. Daar werd hard voor gepleit. Ik herinner me de pleidooien van de heer Coens en anderen. De minister van Openbare Werken had echter in gezamenlijke afspraak met de volledige regering een afspraak gemaakt over het beleid. Men zat dus geprangd tussen enerzijds de grote aandrang van de CVP-fractie om ruimer te gaan, en anderzijds de afspraken binnen de Vlaamse regering om de meesternorm te halen. Eigenlijk was dat een dubieuze wijze van handelen.

Van Grembergen

De Vlaamse regering moet steeds handelen in het algemeen belang. Er is een tweede zin die op de eerste bladzijde staat van de Septembeerklaring, en die essentieel is. De minister-president zegt samen met zijn regering dat ze op een correcte manier vroeger aangegane engagementen door het Vlaams Parlement en door de vroegere regering, zullen uitvoeren.

Dit is een correcte deontologische benadering, die in schril contrast staat met wat sommigen voortdurend als sfeer willen scheppen. Sommigen stellen namelijk dat dit een 'natrap-regering' zou zijn, die niets anders doet dan kafferen op wat in de voorbije periode is gebeurd. Naar mijn aanvoelen is dit absoluut onjuist.

Ik wijs erop dat de vorige regering, objectief gezien, budgettair positief en correct heeft gehandeld. Haar beleidskeuzes werden hoog gewaardeerd. Gewezen minister-president Van den Brande zal echter ook moeten erkennen dat tijdens de debatten in het parlement en de discussies in de commissies omtrent veel, zij het niet alle, ontwerpen of voorstellen, van welke zijde ze ook kwamen, werd gestreefd naar een maximale eensgezindheid. Uiteraard waren er ook tegenstellingen, waren de meningen soms onverzoenbaar, en werd er soms gedebatteerd op het scherp van de snede. Toch werden ruim 70 percent of meer van de ontwerpen van decreet bijna eenstemmig goedgekeurd door het Vlaams Parlement. Met kracht pleit ik ervoor dat de debatten ook tijdens de huidige regeerperiode op deze wijze worden benaderd.

Een andere opmerking in dat verband maak ik met enige schroom. Ik heb er geen moeite mee om de wijze waarop de heer Van den Brande soms door critici in brand wordt gestoken aan te klagen. Dat is immers niet billijk en niet correct. Bijvoorbeeld de eis van een eigen fiscaliteit blijven we ook nu nog stellen. Ook de eis van een groter eigen pakket van buitenlandse handel handhaven we, alsook de eis tot federalisering van de gemeente- en de provinciewet. Ook de eisen ten aanzien van het gezondheidsbeleid worden door de huidige meerderheid gesteld. (*Opmerkingen van de heer Joris Van Hauthem*)

Hetzelfde geldt voor de financiering. Het debat daarover zal worden gevoerd in de Intergouvernementele Conferentie.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer Van Grembergen, u zegt dat u naar die conferentie gaat met de eisen die in het Vlaams regeerakkoord staan. Daar staan inderdaad een groot aantal zaken in uit de resoluties van het Vlaams Parlement. Tijdens het investituurdebat heb ik er echter al op gewezen dat de eis van een eigen financiering van de gezondheidszorg en de ziekteverzekering is weggevallen. Nochtans is dat de kern van de zaak. Ook de heer Vande Lanotte heeft al gezegd dat daarover niet wordt gesproken.

De heer Paul Van Grembergen : Ik beweer slechts dat er geen verbodsagenda bestaat. De agenda en de verantwoordelijkheden zullen worden bepaald in onderlinge afspraak met de deelnemers. We zullen trachten de verzuchtingen van het Vlaams Parlement, die in het regeerakkoord zijn opgenomen, maximaal te verwezenlijken.

Ik keur dus voornoemde stijl af. Tegelijkertijd komt het me vreemd voor dat de ministers van de vorige regering tijdens het debat in het Vlaams Parlement, in tegenstelling tot vroeger, vrij agressief en niet decent het woord nemen. Ik richt me hiermee niet tot u, mijnheer Van den Brande. Dit is een nouveauté in het parlement. Dat is geen politieke vernieuwing. Het was de gewoonte dat ministers, wanneer ze vanuit hun machtspositie terug naar de gewone banken van het parlement werden verwezen, gedurende enige tijd decent en terughoudend de besprekingen en de discussies volgden. Deze houding werd altijd in een parlementaire assemblee aangenomen.

Dit is nu niet meer de gewoonte. Nu word ik enigszins scherp : toen er CVP-ministers waren had de CVP-fractie niet veel te zeggen, want de ministers zeiden alles. Nu diezelfde mensen niet meer in de regering zitten, maar op de parlamentsbanken, hebben de gewone parlamentsleden ook niet veel te zeggen want het zijn de vroegere ministers die nu het woord nemen. (*Applaus bij de VLD, de SP, VU&ID en AGALEV*)

De voorzitter : De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy : Ik heb gelukkig wat ervaring in het parlement. Degenen die in 1988 in de Kamer van Volksvertegenwoordigers hebben gezeten, zoals mevrouw Vogels en de heer De Batselier bijvoorbeeld, weten dat de heer Verhofstadt nog maar net daarvoor minister van Begroting was geweest. Bij de discussies over de financieringswet en over de begrotingen heeft hij in de debatten gedurende uren het woord gevoerd, zelfs gedurende

Van Rompuy

nachten. Hij ging zelfs zo ver dat hij achteraf toegaf dat hij te hevig was geweest.

Ook Hugo Schiltz, waarvoor ik een enorme bewondering heb, was fractieleider van de VU tussen 1985 en 1987, hoewel hij tussen 1981 en 1985 deel uitmaakte van de Vlaamse regering. Ik herinner me dat hij van 1985 tot 1987 een enorme rol heeft gespeeld in het parlement. Niemand heeft daarover ooit iets gezegd.

Daarnet hebt u gezegd dat er teveel leden aan het woord kwamen en dat dit storend was voor het debat. Ik vind dat elk parlementslid in staat moet zijn te zeggen wat hij te zeggen heeft. Dat is een democratisch recht. Het is niet omdat men vroeger minister is geweest dat men het woord niet mag nemen. Overigens was de heer Dewael gewezen minister toen hij zich mengde in alle mogelijke debatten tussen 1991 en 1995.

Mijnheer de voorzitter, ik benadruk dat we allemaal gekozenen van het volk zijn en dat iedereen het recht heeft om het woord te nemen. Ik vind het onaanvaardbaar dat iemand hier komt zeggen dat bepaalde mensen het woord niet mogen nemen. Mijnheer Van Grembergen, u weet dat ik veel respect voor u heb, maar als u niet kan verdragen dat iedereen die hier zit met dezelfde rechten kan optreden, dan geeft u de indruk dat we hier niets mogen zeggen. (*Applaus bij de CVP en het VB*)

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, de heer Van Rompuy moet zijn voorbeelden beter kiezen. Ik ga me niet mengen in de polemiek. Ik wil alleen voor de duidelijkheid aan deze assemblee zeggen dat op het ogenblik ik de bevoegdheid van Cultuur en Media heb verlaten, ik in de toenmalige Vlaamse Raad gedurende zes maanden heb gezwegen over die bevoegdheden.

De heer Paul Van Grembergen : Ik heb niet gezegd dat vroegere ministers het woord niet mogen nemen, maar dat enige terughoudendheid beter zou zijn. De vroegere ministers hebben de discussie gedomineerd.

Verder heb ik het betoog van de heer Taylor naar waarde geschat en heb er geen probleem mee. Wat de betogen van een aantal collega's betreft, heb ik gezegd dat de betogen in verband moeten staan met de spreker en dat het niet opgaat dat men zich

rechtstreeks tot de minister richt. In dat geval moet men een interpellatieverzoek indienen. Veel van de betogen vandaag hielden geen verband met de opvattingen van de spreker op de tribune, maar ze waren rechtstreeks gericht aan de regering.

De voorzitter : De heer Taylor heeft het woord.

De heer John Taylor : Ik vind het bijzonder eigenaardig en betreurtenswaardig dat u niet spreekt over de regeringsverklaring, maar wel dat de oppositie hier op de rooster wordt gelegd. Ik heb de indruk dat andere mensen van uw partij – waaronder de heer Vankrunkelsven – wel degelijk meer bekommerd zijn om de inhoud van die regeringsverklaring.

Ten tweede wens ik u erop te wijzen dat de CVP uiteindelijk de enige democratische oppositiepartij is in dit parlement. (*Applaus bij het VB*)

U hebt zelf genoeg in de oppositie gezeten om te weten wat de rol en de zin van een oppositie is. Als enige democratische oppositiepartij is het onze plicht die oppositie maximaal en van meet af aan te voeren. Elke ervaring die we in het verleden hebben opgebouwd, kan daarbij goed van pas komen. In het belang van de werking van dit parlement vraag ik dan ook dat iedereen die oppositie respecteert. Ik vraag u dan ook nogmaals het niet over de oppositie, maar over de regeringsverklaring zelf te hebben.

De heer Paul Van Grembergen : Ik neem aan dat u een ander zicht hebt op plichtenleer, en dat is uw goed recht.

In de beleidsnota wordt de klemtoon gelegd op tewerkstelling. Dit is mijns inziens essentieel. Het verhogen van de werkparticipatiegraad is immers een essentiële schakel in ons beleid. Mijn fractie gaat ervan uit dat elke maatregel die de regering bij haar beleidsinvulling moet nemen, telkens moet worden afgewogen in het licht van eventuele resultaten inzake tewerkstelling. Ondanks het feit dat de tewerkstellingsgraad in Vlaanderen hoger ligt dan in Wallonië, zijn er ook bij ons gebieden waar de tewerkstellingsgraad nog veel te laag is. Het is de plicht van een humane maatschappij deelname aan de arbeid door iedereen na te streven. Wie niet aan de arbeid deelneemt, behoort immers niet met zijn volledige wezen tot die gemeenschap. Daardoor is hij of zij eigenlijk gehandicapt.

Welnu, één van de hoofdlijnen in deze Septemberverklaring is tewerkstelling en dat kunnen we enkel luid toejuichen. Het is een ideaal waarmee

Van Grembergen

we aan een zo groot mogelijk aantal mensen uit onze maatschappij welvaart en welzijn willen bieden. Ik weet en besef dat er in Vlaanderen nog verschillen zijn, maar dit kan dan op de kaart worden uitgebouwd.

Inzake tewerkstelling kunnen we een en ander van Nederland leren. Denk maar aan de mogelijkheden die de overheid er creëert om werklozen tot zelfstandig ondernemen aan te moedigen. Men hoeft immers niet altijd vanuit een verhouding werknemer-werkgever te denken.

Een andere hoofdlijn in de regeringsverklaring is 'loon naar werk'. De laatste jaren werden gekenmerkt door een vernietigend oordeel en grote afstandelijkheid ten opzichte van de politieke klasse. Het politiek discours kwam bij de bevolking ongehoordwaardig over. Dit had voor een groot deel te maken met het feit dat bij onze bevolking een sterke ambitie leeft om te slagen, om het leven met beide handen aan te pakken, en dit op om het even welk terrein en in om het even welke hoedanigheid. Deze wil werd echter voortdurend aangetast of gebroken door het overheidsbeslag, de wijze waarop de staat en zijn geleidingen zich verplicht zagen, greep te krijgen op de inkomsten uit zelfstandige of loonarbeid. Dit heeft velen geërgerd, velen tot verzaken gedwongen en velen – naar verluidt 20 percent – ertoe aangezet om op vaak incorrecte en haast maffiose wijze met hun geldmiddelen om te gaan en naar fiscale paradijzen te trekken. Dit is het resultaat van de zware fiscale lasten die de Vlaamse burgers dragen.

Elk initiatief dat die spanning doet verminderen, moet worden gesteund. Daardoor zal ook de frustratie en antipolitieke houding die onder de bevolking leeft, worden omgezet in iets positief. Het zal uitstekend zijn om de werkloosheidsvergoedingen, totnogtoe een instrument in handen van de federale regering, in een instrument van de Vlaamse overheid om te zetten. Op die wijze kan de Vlaamse regering rechtstreeks ingrijpen in tewerkstellingsprojecten. De kansen van vele werkzoekenden om opnieuw deel uit te maken van het arbeidscircuit, zullen daardoor verhogen.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : U stelt dat de Vlaamse en Belgische regeringen een sprankeltje hoop zouden geven aan nijvere Vlaamse mensen om opnieuw moed en doorzettingsvermogen te krijgen, waardoor ze hun werkkraft goed kunnen aanwenden.

Alle kranten uit de hele wereld meldden vorige week echter dat het Belgisch belastingsysteem ervoor zorgt dat de belastingbetaler elk jaar tot 29 augustus voor de Belgische staat werkt. We zijn hierin koploper, en er is geen enkele hoop op verandering.

Het is een belediging voor de Vlaamse ondernemer om nu uit te kraaien dat een kentering in zicht is. Door het bestendigen van dit schandaal blijft het volk gebukt gaan onder de lasten van het Belgische systeem. Ik stel voor om 29 augustus uit te roepen tot de dag van de heilige Belgica.

De heer Paul Van Grembergen : Ik herhaal dat wij voor 100 percent achter de hoofdlijn tewerkstelling staan. Als er pogingen worden ondernomen om het adagium loon naar werk in te vullen, dan is dat voor ons een erg belangrijk gegeven.

De derde hoofdlijn in mijn betoog luidt dat meer dan de helft van de begroting aan onderwijs en cultuur zal worden besteed. In de uiteenzetting van de heer Van Rompuy voelde ik een aanzet om de 'Kulturkampf' terug in te voeren. De Kulturkampf bestond tijdens de regeerperiode van Bismarck. De huidige meerderheid heeft afgesproken dat dit ver uit onze gedachten blijft : ver uit ons voorhoofd en uit ons achterhoofd. De voltallige meerderheid heeft immers ongelooflijk veel respect voor de inspanningen die de mensen aan de basis leveren. We hebben heel veel respect voor de christelijke organisaties en de wijze waarop ze hun gemeenschapszin uiten en verantwoordelijkheid opnemen. Geen haar op ons hoofd denkt eraan om deze organisaties tekort te doen of desappreciatie voor ze te tonen. Daarvoor zijn teveel van onze mandatarissen in een pluralistische maatschappij opgevoed en maken ze deel uit van datzelfde verenigingsleven. (*Applaus bij de VLD*)

Ik begrijp dus niet waarom men deze perfide redenering telkens wil inbrengen, tenzij men andere bedoelingen heeft. Ik weet dat deze gemeenschappen en christelijke organisaties aan de basis erg pluralistisch zijn. De verscheidenheid van de bevolking – ook in politieke keuzes – is er aanwezig. Vele van die basisgroepen zien nu dat ze naar aanleiding van de machtswissel vrij kunnen zijn van de vroegere banden met één bepaalde partijstructuur. Mijn vermoeden is dat het telkens oprakelen van de retoriek als zou de huidige meerderheid geen respect hebben voor de verscheidenheid van het denken en voor het anders zijn, te maken heeft met het feit dat een bepaalde politieke groep de greep op de organisaties aan het verliezen is. Het gaat immers niet om principes, maar om machtsverhoudingen

Van Grembergen

en verzuiling. (*Applaus bij VU&ID, de SP en de VLD*)

Hoofddlijn in de regeerverklaring is ook de kwaliteit van het leven. Het is erg belangrijk dat er uitdrukkelijk een aantal kwalitatieve keuzes worden gemaakt. Sommige zijn niet nieuw, en werden ook al in vorige regeerverklaringen naar voren gebracht. Er is een versterking van het ecologisch thema, mobiliteit, veilige wegen en infrastructuur. De VU&ID-fractie hoopt dat door een cultuur van samenleven en -werken, er ook een samenleving vol cultuur zou ontstaan.

Ik wil nog iets zeggen over de Intergouvernementele Conferentie. Ik was verheugd de minister-president in zijn Septembeerklaring te horen zeggen dat dit een engagement is van de Vlaamse partijen en dus telt voor de Vlaamse regering. Ik ben blij dat de CVP zich bereid heeft verklaard om aan dit gesprek deel te nemen. Het is goed dat de christendemocraten de toekomst van Vlaanderen mee uittekenen. Ze nemen hun verantwoordelijkheid op en dat is uitstekend, maar we moeten elkaar goed verstaan. Op bepaalde ogenblikken zal het noodzakelijk zijn dat de Vlamingen rond de tafel met elkaar praten.

De heer John Taylor : Het is toch in het parlement dat we onze houding bepalen. We hebben in het verleden samen onze standpunten bepaald.

De heer Paul Van Grembergen : Er zullen Vlamingen rond de tafel zitten en deze personen moeten met elkaar overleggen. Dat moet uiteraard ook hier gebeuren. (*Opmerkingen van mevrouw Trees Merckx-Van Goey*)

Vindt u niet, mevrouw Merckx, dat dat rond de tafel ook moet ? Sluit u uit dat de Vlaamse deelnemers aan de conferentie samen rond de tafel gaan zitten om te beraadslagen ?

De heer Luc Van den Brande : Mijnheer Van Grembergen, dat uittredende ministers enige afstand nemen van het beleid, vind ik over het algemeen een goede regel. U keurde ook de kritiek van sommigen op ons gezamenlijke werk tijdens de vorige zittingsperiode af. Ik geloof dat het ene én het andere even belangrijk is.

Op 29 februari 1996 stelde ik in consensus met onze toenmalige partner een schrikkelnota op waaruit enkele resoluties ontstonden. De christen-

democraten wilden toen en ook nu constructief samenwerken aan de dialoog met de andere regio's.

Vóór we naar de Intergouvernementele en Interparlementaire Conferentie stappen, moeten we vergaderen in de commissie voor Institutionele Hervorming en onze gezamenlijke standpunten vastleggen. Ik hoop dat we in de Intergouvernementele en Interparlementaire Conferentie resultaten kunnen boeken, gebaseerd op onze resoluties. Ik hoop ook dat de Vlaamse afgevaardigden hun eigen houding bepalen op de conferentie, hetgeen onderling overleg hier niet tegenhoudt.

Ik heb altijd naar consensus gestreefd, terwijl een meerderheidsstandpunt makkelijker bereikbaar en hanteerbaar zou geweest zijn. Ik hoop dat dat ook nu nog kan.

De heer Paul Van Grembergen : De kern van mijn betoog is dat de Vlaamse deelnemers aan de conferentie overleg moeten plegen. Daar is een geest van vertrouwen voor nodig. Staan de christendemocraten daar achter ? Zijn zij bereid zich te engageren om dat vertrouwen op te bouwen ?

De heer Karel De Gucht : Ik ga ervan uit dat iedereen met deze conferentie tot concrete resultaten wil komen. Het lijkt me evident dat het Vlaams Parlement daarin een actieve rol zal spelen en dat we op gezette tijdstippen zowel in de commissie als in de plenaire vergadering debatteren.

Maar, mijnheer Van den Brande, er mag geen onduidelijkheid bestaan over het statuut van deze Intergouvernementele en Interparlementaire Conferentie. Het is duidelijk dat men uitgaat van wat in het federaal en Vlaams regeerakkoord staat als zijnde het onderwerp voor de communautaire dialoog. Wat in het Vlaams akkoord is omschreven, is ruimer dan wat in het federale akkoord staat. Het uitgangspunt van de communautaire dialoog is wat in het regeerakkoord voor bespreking vatbaar is verklaard.

U benadert de deelnemers van deze conferentie alsof het mandatarissen zijn van het Vlaams Parlement. Dat is onjuist. Deze conferentie is paritair samengesteld uit Vlamingen en Franstaligen. De parlementen en de diverse regeringen zijn erin vertegenwoordigd. U hebt er trouwens zelf op aangedrongen die onderverdeling niet al te strikt te maken zodat u binnen het complexe CVP-universum kunt uitmaken wie u zult afvaardigen. (*Ruimoer*)

De Gucht

Juridisch kan er geen meningsverschil bestaan. Het gaat niet om mandatarissen van het Vlaams Parlement. Een mandataris is iemand die een welomschreven opdracht krijgt, verondersteld wordt die uit te voeren en er later rekenschap over moet afleggen. Degenen die aan deze conferentie deelnemen, moeten rekenschap afleggen aan de kiezer en een dialoog onderhouden met het Vlaams Parlement. Ze zijn echter niet de mandataris van dit parlement. Zo heb ik de zaak begrepen.

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de voorzitter, de heer De Gucht is bijzonder duidelijk geweest. Er werd veel mist gespuid bij de vorming van de federale regering toen er werd gesproken over de Intergouvernementele en Interparlementaire Conferentie. Dit is geen interparlementaire conferentie. Het parlement zendt geen afvaardiging naar de conferentie. We hebben in de samenstelling van die conferentie niets te zeggen, anders waren we er waarschijnlijk wel bij geweest. Op dit niet onbelangrijk aspect zullen we later trouwens nog wel terugkomen.

Ik ben de heer De Gucht dankbaar voor de duidelijkheid die hij heeft geschapen. Men moet de conferentie dan ook zo niet benoemen. Noem het dan een conferentie van willekeurig en paritair samengestelde partijen waarbij men één partij uitsluit omdat men aanneemt dat ze niet constructief zal meewerken. Men weet echter niet op voorhand of de andere deelnemers wel opbouwend werk zullen leveren.

Mijnheer Van Grembergen, men blijft vaag over wat er in die conferentie zal gebeuren. Ik hoor dat de bevoegde commissie op geregelde tijdstippen zal samenkomen om de zaken te evalueren. We zullen daar onze rol spelen. Met betrekking tot de timing gaat het echter, zoals de minister-president in verscheidene interviews heeft gezegd, over een middelenverbintenis. In de vorige commissie en naar aanleiding van de vorming van de Vlaamse en federale regering hebben we steeds gevraagd naar een resultaatsverbintenis. We zullen dat blijven doen. Nu is die verbintenis er niet.

De huidige meerderheidspartijen zeggen dat ze dezelfde taal zullen spreken, zowel in dit parlement als op het federale niveau. Tijdens de vorige zittingsperiode werd de toenmalige meerderheid niet

onterecht verweten dat ze dat niet deed. Zij spraken hier toen stoerdere taal en gingen verder in hun standpunten dan diezelfde partij op het federale vlak deed. Men zegt nu dat men overal dezelfde taal zal spreken. Is dat dan niet de taal van de resoluties van het Vlaams Parlement ? Men zal hier misschien dezelfde taal spreken als op het federale vlak en dan zijn we nog geen stap vooruit.

Wat de staats hervorming betreft, zie ik een bijzonder groot verschil tussen het bijzonder vage federaal regeerakkoord en het Vlaams regeerakkoord, dat weliswaar gedetailleerder is, maar ook een ernstige en essentiële afzwakking inhoudt van de resoluties die het Vlaams Parlement tijdens de vorige regeringsperiode heeft goedgekeurd. Mijn conclusie, mijnheer Van Grembergen – en ik druk mij zeer eufemistisch uit – is dat wij alle redenen hebben om sceptisch te zijn.

De voorzitter : De heer Van den Brande heeft het woord.

De heer Luc Van den Brande : Ten eerste, het was niet onze keuze om te komen tot de Interparlementaire en Intergouvernementele Conferentie. Als ik mijnheer De Gucht hoor spreken, denk ik dat het inderdaad verstandiger was geweest om een rechtstreekse dialoog tot stand te brengen tussen gemeenschappen in plaats van tussen parlementen en regeringen.

Ten tweede, als een resolutie een grote meerderheid heeft gekregen, dan zit daar een mandaatsgedachte achter. Of stelt u, mijnheer De Gucht, dat de vertegenwoordigers van de Vlaamse regering en van het Vlaams Parlement in uw optie de gemandateerden zijn van wat de federale regering desbetreffend beslist heeft ?

De voorzitter : De heer Caluwé heeft het woord.

De heer Ludwig Caluwé : Ik wens mij aan te sluiten bij wat de heer Van Den Brande gezegd heeft. Het is duidelijk dat de bepalingen in het federale regeerakkoord voor de regeringspartijen mogelijk de leidraad zijn voor de samenstelling van de agenda van de conferentie. Wij voelen ons echter geenszins gebonden door het federale of het Vlaamse regeerakkoord.

Op het ogenblik dat men ons een uitnodiging heeft gestuurd en dat onze voorzitter met de federale regering heeft overlegd omtrent de bedoeling van de conferentie, heeft men ons gezegd dat we om het even wat op de agenda kunnen zetten. Ik neem

Caluwé

aan, mijnheer De Gucht, dat dit ook de waarheid is en dat wij niet op het ogenblik van de conferentie zelf tot een andere vaststelling moeten komen.

U zegt nu iets heel anders, namelijk dat enkel wat in het federaal regeerakkoord staat op de agenda mag worden gezet.

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel De Gucht : Allereerst heb ik dat niet gezegd.

Ten eerste is er in dit alles inderdaad een element van partij-aanhankelijkheid. Dit is op zichzelf in een democratisch systeem niet abnormaal. De heer Van den Brande heeft daar zelf vanuit zijn partij op aangedrongen. Ik spreek daar zelfs geen waardeoordeel over uit. Ik denk dat de gekozen formule garandeert dat het Vlaams Parlement, de Vlaamse regering, de Brusselse regering en de Vlamingen binnen die Brusselse regering in deze dialoog op een zeer behoorlijke wijze zijn vertegenwoordigd. Indien het om een loutere partijstructuur zou gaan, is het helemaal niet evident dat dit voor alle partijen en het geval zou zijn.

Ten tweede is een parlement in principe niet gemaakt om te onderhandelen, maar om de resultaten van een onderhandeling te evalueren en, eventueel, om te praten over de globale context van een onderhandeling. Een parlement is geen onderhandelingsorgaan. Ik zie niet goed in hoe de mandaatsgedachte en het parlement als instelling bij elkaar passen. De enige mogelijkheid is dat men vanuit het parlement, via een resolutie, een zeer duidelijk mandaat zou geven aan welbepaalde personen om alleen het goedgekeurde te zeggen. Die personen zouden dan natuurlijk bijzonder moeilijk geplaatst zijn om te onderhandelen. Dat zou een constructie zijn waar wij niet zouden instappen.

Ten derde is er de agenda. Het is evident dat elke deelnemer aan een dergelijke conferentie onderwerpen op de agenda kan zetten. Het is alleen aan die conferentie om uit te maken in welke volgorde die ideeën en onderwerpen zullen worden besproken. (*Rumoer*)

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Dit onderwerp is zeer belangrijk met betrekking tot de mogelijkhe-

den die wij in de toekomst in Vlaanderen willen hebben.

Ik blijf erbij dat wij akkoord gaan en verheugd zijn over de deelname van de christen-democraten aan dit overleg. Ik weet dat dit ook voor de andere regeringspartijen geldt.

Ten tweede is het inderdaad zo dat er geen resultaatverbintenis is. Het Vlaams Parlement heeft voldoende uitgewerkt en gespecificeerd wat de Vlamingen willen bereiken. Daarover bestaat geen twijfel. Al voor de gesprekken echter worden gestart ons nu reeds garant stellen voor het eindresultaat is overmoed en politiek onrealistisch. We weten immers niet welke factoren ter tafel zullen worden gebracht.

We vinden het belangrijk dat de muur die was opgetrokken tijdens de vorige regeerperiode, wordt afgebouwd. Ik wil me hier niet uitspreken over de wijze waarop die muur tijdens de voorbije maanden werd opgebouwd. Alleen toch dit : interne Waalse problemen waren in de eerste plaats oorzaak van de muur die werd opgebouwd om het overleg te verhinderen. We stellen vast dat dit gesprek nu wel wordt aanvaard. Ik wil dan ook aan de Vlamingen vragen voldoende onderlinge cohesie aan de dag te leggen zodat het gesprek in onderling vertrouwen kan verlopen, en zodat zoveel mogelijk resultaten kunnen worden bereikt. Dit is de vraag die de christen-democraten wordt gesteld.

Ik heb me in mijn uiteenzetting hoofdzakelijk gehouden aan de hoofdlijnen : begroting, tewerkstelling, kwaliteit van het werk, loon naar werk, kwaliteit van het leven en de Intergouvernementele Conferentie. Vlaanderen verwacht zeer veel van deze regering en van het beleid dat deze wil voeren. De verkiezingen waren een uitdrukking van de wil tot verandering. De burger wil dat hij inzicht krijgt in het bestuur, dat hij de verantwoordelijkheden kan vaststellen en dat de middelen goed worden gebruikt. VU&ID schaart zich achter dit doeleinde en wil daarin een volwaardige speler zijn. Het regeerakkoord is voor ons een geheel. Het bevat geen gele of groene pagina's, geen blauwe alinea's, enzovoort. Het is één geheel dat door de voltallige regering naar voren is gebracht, door de meerderheid evenwichtig is beoordeeld en over vijf jaar opnieuw zal worden beoordeeld. In dit kader geven we onze goedkeuring aan de Septemberverklaring.

Mijnheer de minister-president, u kunt op VU&ID rekenen als loyale partners binnen deze meerder-

Van Grembergen

heid. (*Applaus bij VU&ID, de VLD, de SP en AGA-LEV*)

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael (*Op de tribune*) : Mijnheer de voorzitter, collega's, ik ben niet bijgelovig en ik weet ook niet of het toeval is, maar op het ogenblik dat het parlement begon te debatteren over de communautaire problematiek, begon het plots te regenen.

Het debat verloopt hier enigszins anders dan ik gewoon ben. Het is niet aan de regering om hierover een waardeoordeel uit te spreken. Maar ik herhaal het engagement van de regering om in nauw overleg met het parlement samen te werken. Dit is belangrijk bij het begin van een nieuwe zittingsperiode. Ik heb dat ook gezegd tijdens het investituurdebat. We mogen niet blijven proberen elkaar om de oren te slaan met de verklaringen van weleer. Dat kan een hoge amusementswaarde hebben in deze vergadering, maar ik vrees dat het weinig relevant is voor de burger.

Het is belangrijk dat de uitvoering van bepaalde goedgekeurde decreten in nauw overleg met het Vlaams Parlement gebeurt. Dat veronderstelt een vorm van wederzijds respect. Dit werd vanmorgen trouwens reeds gezegd vanop de regeringsbanken. Dit wederzijds respect was niet altijd vanzelfsprekend in het federale parlement, waar ik vandaan kom. Ik heb daar immers opeenvolgende regeringen bestreden. De vertaling van de stem van de kiezer op 13 juni was een signaal voor een volwassener debatcultuur waarbij we het hebben over wat de mensen echt aanbelangt.

Een tweede element is de visie of het project dat aan de grondslag ligt van het regeerakkoord. Vanuit verschillende hoeken en in een aantal kranten hoorden we de voorbije weken en in de periode tussen het afleggen van de Septemberverklaring en dit debat de vraag wat de samenhang is in deze ploeg en waaruit de onderliggende visie bestaat. Men vroeg of we niet de indruk gaven voor elk wat wils te bieden. Ook het beeld van een grabbelton werd naar boven gehaald.

In dit verband wil ik een aantal dingen nog even in herinnering brengen. De verkiezingen vonden plaats op 13 juni. Amper een maand later, op 13 juli, werd in dit parlement het investituurdebat gehouden. Op minder dan een maand tijd zijn vier

partijen tot een volledig uitgewerkt regeerakkoord gekomen onder de noemer 'Een nieuw project voor Vlaanderen'. Ik heb reeds tijdens het investituurdebat vastgesteld – ik heb er mijn repliek op nagelezen – dat niemand vanuit de meerderheid, noch vanuit de oppositie onze ambities en doelstellingen die in dat project werden vertaald, hier heeft afgeschoten. Er bestond daarover een vrij grote eensgezindheid op de banken. Ik kom daar zo dadelijk nog even op terug. Het enige wat werd opgemerkt, op de ene bank al wat meer dan op de andere, was of dat wel allemaal kon worden gerealiseerd en gefinancierd. Niemand zei echter dat hij het fundamenteel oneens was met dat project. Er was dus wel degelijk een project, en dat project bestaat vandaag nog altijd.

We zitten natuurlijk wel met een krappe timing. Op 14 juli kregen we het vertrouwen van het parlement. Eind juli moesten we begrotingsinstructies bezorgen aan de verschillende administraties. We hebben de Vlaamse administratie vaak geprezen, maar u mag met mij eens op ronde gaan eind augustus. U zult daar niet veel volk aantreffen om een begroting op te stellen. Dat is vrij teleurstellend. We hebben onze eigen vakantie dan beperkt tot een tiental dagen. Begin september moesten we de technisch-bilaterale besprekingen aanvatten vanuit mijn kabinet voor Begroting en Financiën naar de leden van de regering. Eigenlijk moesten we die technische proef dus op amper drie weken tijd doorstaan. Daarna volgden de politieke bilaterale besprekingen. Uiteindelijk moest de minister-raad de knopen doorhakken.

Vanuit een intellectueel eerlijk oogpunt is het misschien beter te spreken van een overgangsbegroting, aangezien we rekening moesten houden met de vakantieperiode en het feit dat de regering op 27 september voor het parlement moet verschijnen. Mijnheer Van Grembergen, er moet uiteraard respect worden opgebracht voor een aantal engagementen die door de vorige regering en het vorige parlement werden aangegaan en waarvoor we kunnen trachten een aantal nieuwe accenten te vertalen.

Om die reden zei ik eergisteren dat er hard is gewerkt. Eigenlijk heb ik de ploeg onderschat, want dit is meer geworden dan een overgangsbegroting. Het is meer geworden dan een overgangsbegroting. Het is wel degelijk een eerste vertaling geworden van het nieuwe regeerakkoord in een aantal cijfers, als het ware een resem eerste aanzetten in de richting van dat nieuwe project.

Maar mag ik toch nog een randopmerking maken ?

Dewael

Het is goed om sceptisch te zijn. Een zekere scepsis is altijd gezond. Maar we mogen toch ook niet kanken. Eerst betwijfelde men of de vier regeringspartijen een overeenkomst zouden kunnen bereiken. Toen er dan op minder dan een maand tijd een regeerakkoord werd bereikt, betwijfelde men of er voldoende coherentie zou zijn. Toen die coherentie in de verdediging van het akkoord duidelijk voorhanden bleek te zijn, betwijfelde men of daar wel genoeg geld voor was. Dan krijgt men een eerste begroting met eerste aanzetten en met concreet cijfermateriaal dat wijst op de vertaling van al die doelstellingen. En dan gaat men zeggen dat dit toch eigenlijk nog niet genoeg is, dat het te mager is.

Welnu, ik zeg u in alle eerlijkheid en met de nodige schroom : we beschikken natuurlijk over een tijdsperiode van vijf jaar. Men kan ons dus niet kwalijk nemen dat we, na tweeëneenhalve maand echt regeringswerk, de vakantieperiode inbegrepen, de begroting voorstellen zoals we die vandaag in de Septemberverklaring ook verdedigen. Dat lijkt me niet meer dan de normale gang van zaken.

Ik pleit ook voor een coherentie in de pleidooien. Op sommige oppositiebanken verklaart men enerzijds zich zorgen te maken omdat we de teugels aan het vieren zijn en bepaalde normen overboord gooien, terwijl men anderzijds beklemtoont dat sommige dingen toch wat mager uitvallen, dat we wat krenterig zijn. Het is het ene of het andere. Men kan niet in hetzelfde betoog eisen dat de eumeesternorm moet worden gevolgd, met 20 miljard frank minder beleidsruimte, en aan de andere kant aansturen op bijkomende uitgaven. Mijnheer Van Rompuy, ik heb vandaag u en uw fractie op geen enkel ogenblik een van onze uitgaven of accenten in twijfel horen trekken, geen enkele. (*Opmerking van de heer John Taylor*)

Dus u bent tegen de belastingverlaging. Voor de duidelijkheid van het debat is dat goed. Ik kom daar zo dadelijk op terug.

De heer John Taylor : Wij vinden dat dat bedrag van 3 miljard frank om lager geschoolden te stimuleren om tot de arbeidsmarkt toe te treden, op een veel efficiëntere wijze kan worden aangewend dan nu zal gebeuren met deze afcentiemen.

Minister-president Patrick Dewael : Het is goed dat we het erover hebben, want die som van 3,2 miljard frank zal ik zo dadelijk nog eens in de juiste context plaatsen. We kunnen het misschien oneens zijn

over de uitvoering, het tijdschema en de modaliteiten. Daarover zullen we uitvoerig kunnen discussiëren. Maar als men weet dat er tijdens de vorige kabinetsperiode een spanningsveld bestond en dat de vorige minister van Begroting zo graag Vlaamse afcentiemen had willen doorvoeren, dan is het toch godgeklagd dat de fractie van de heer Van Rompuy op dat vlak nu enige aarzeling vertoont.

Dan is de fractie uiterst rechts van mij veel duidelijker geweest. Hoewel ze vonden dat het misschien wel wat meer had mogen zijn, waren ze er voorstander van. Bij u heb ik dat niet in alle duidelijkheid kunnen noteren. Maar goed, we kunnen het misschien nog eens geraken.

Men mag er mijn betoog nog eens op naslaan : ik heb het daar over een som van 165 miljard frank, dit in een eerste benadering. We hebben gezegd dat we uitgingen van 200 miljard frank, maar voorzichtigheidshalve zijn we begonnen met een poging rond 165 miljard frank. Nu, over 115 miljard frank daarvan bestaat eigenlijk niet veel discussie : dat is beleidsruimte die ontstaat. De rest moeten we nog gaan verdienen, onder meer door zero-base budgeting.

Mevrouw Demeester, u bent toch voldoende vertrouwd met het dossier om te weten dat men een zero-base budgeting niet van vandaag op morgen doorvoert. Daar zijn daadwerkelijk resultaten uit gepuurd. We hebben daar een totaalbedrag op geplakt, dat we zeker in de loop van een zittingsperiode gaan realiseren. Het mocht er nog aan ontbreken dat we op vijf jaar tijd het door ons vooropgestelde percentage niet zouden kunnen realiseren.

De mensen stellen zich vandaag de vraag of het niet interessanter is om verder van een uitkering te leven. Ze maken de rekening en zien dat er minder overblijft na aftrek van de belastingen en de kosten voor mobiliteit, kinderopvang, enzovoort. Als mensen zich dergelijke vragen stellen, zaagt de samenleving de tak af waarop ze zit. Als mensen zich afvragen of het nog wel de moeite loont om te werken, dan wordt er geen meerwaarde meer gecreëerd en gaan we maatschappelijk achteruit.

Het opnieuw doen draaien van de economische motor is een noodzakelijke voorwaarde om andere vitale noden te kunnen lenigen op het vlak van welzijn, ecologie en mobiliteit. Het ene kan niet zonder het andere. Dat versta ik onder de actieve welvaartsstaat.

Dewael

Vroeger waren er naïevelingen die slechts dachten aan groei en niets anders dan groei, ten koste van alles en niet geremd door enige hindernis. Zij stelden zich geen vragen over duurzaamheid en milieukosten. Als de economie maar groeit, dan zal de rest wel vanzelf komen, zo oordeelden ze. Ze dwaalden. Anderen koesterden de illusie dat er, los van de gang van zaken in de economie, meer uitgaven mogelijk waren voor sociale voorzieningen, het milieu, enzovoort. Ook zij dwaalden.

Het moet onze uitdaging zijn om die twee imperatieven met elkaar te verzoenen. We moeten een synthese maken van de groeimogelijkheden en de baten die daaruit voortspruiten enerzijds, en de uitdagingen van vandaag anderzijds.

Ik wil graag nog een concreet voorbeeld geven van die werkloosheidsval om de noodzaak aan afcantiemen aan te tonen. In mijn eigen stad ging niet zo lang geleden de fabriek van Nova failliet. Dankzij de gunstige economische conjunctuur zijn er vier of vijf belangrijke investeringen geweest, wat 900 tot 1000 nieuwe jobs opleverde. De mensen van de VDAB klaagden echter dat ze voor die jobs geen mensen vinden. Toch is er in de regio een officieel werkloosheidspercentage van meer dan 12 percent. De beschikbare mensen zijn echter niet opgeleid of willen niet worden opgeleid. In het gesprek over de afcantiemen moeten we dit probleem onder ogen durven zien.

Vanmorgen heeft de heer Van Rompuy een leuke karikatuur gemaakt van de afcantiemen. Er is 3,2 miljard frank ingeschreven in de begroting omdat we dit effectief willen realiseren. We weten dat we daarvoor ook het akkoord nodig hebben van de Franstaligen. Strikt genomen, op basis van de financieringswet, hoeft dat niet, maar er is verzet gezezen bij de Franstaligen en de zaak werd geblokkeerd in het Overlegcomité.

Zoals ik vanmorgen al heb gezegd, is de 3,2 miljard frank in de begroting geen bedrag op jaarbasis. Voor de hele regeerperiode hebben we een bedrag van 40 miljard frank vooropgesteld, of meer indien het meezit. We beschouwen dit als een instrument voor de bestrijding van de werkloosheidsval. Het gaat om inkomens uit arbeid, van bij mijn weten geen 2 miljoen belastingplichtigen. Het verhaal van 3 of 4 miljoen belastingplichtigen is dus niet relevant.

Zo komen we tot substantiële bedragen. Naarmate de begrotingen volgen, zullen we de rekening

kunnen maken. Tegelijkertijd pakken we de andere zaken aan om die werkloosheidsval dicht te rijden. Dat is het engagement van de regering. We nemen een mix van maatregelen inzake kinderopvang, de mobiliteitsvraagstukken, en het woon-werkverkeer. Als dat is gebeurd, zullen we kunnen evalueren of het de mensen ertoe heeft aangezet om vlotter een passende betrekking te aanvaarden dan vandaag. Dat is de filosofie die eraan ten grondslag ligt.

Het is belangrijk dat we hierover een globale consensus bereiken. Er bestaat een goede hoop dat we met de Franstaligen hierover vandaag een consensus zullen bereiken, zeker als we daar een zo groot mogelijke consensus over hebben in de schoot van het Vlaams Parlement. Het moet mogelijk zijn om dit door te voeren.

Ik ga u niet heel de tijd aanvallen, mevrouw De-meester, en zeggen dat u dat eigenlijk ook had gewild maar dat u er niet in bent geslaagd. Maar nu de rollen zijn omgedraaid en de regering met een vrij historisch voorstel komt – het is de eerste keer sinds al de jaren dat ik in de politiek zit dat in de schoot van een parlement een maatregel van belastingvermindering naar voren wordt geschoven -, laat ons dan toch niet onmiddellijk in het oude verhaal vervallen en zeggen dat we er tegen zijn.

De heer Eric Van Rompuy : Tijdens de vorige regeerperiode hebben we de successierechten verlaagd.

De voorzitter : De heer De Roo heeft het woord.

De heer Johan De Roo : Mijnheer de minister-president, bevestigt u met de uitleg die u zonet hebt gegeven dat de grote groep van gepensioneerden, werklozen en invaliden, die niet behoort tot die kleine 2 miljoen actieven, helemaal niet in aanmerking komt voor die belastingvermindering ?

Minister-president Patrick Dewael : Voor die maatregel komen zij niet in aanmerking. Men moet weten wat men wil. We spreken over een instrument om de werkloosheidsval te dichten, en dan zouden we dat geven aan de gepensioneerden ? Wat voor nonsens is dat nu in godsnaam ! We zullen voor de gepensioneerden andere zaken moeten doen. (*Rumoer bij de CVP*)

De heer Johan De Roo : Dit is een pijnpunt.

De voorzitter : Collega's, laten we het debat ernstig houden. U krijgt alle mogelijkheden om vragen te stellen, maar u moet ook mensen de gelegenheid

Voorzitter

geven te antwoorden. Luisteren is even belangrijk als vragen stellen.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer De Roo, ga niet te naarstig op zoek naar pijnpunten, want u zult er weinig vinden. Dit is helemaal geen pijnpunt. De bedoeling van de maatregel is het dichten van de werkloosheidsval. Probeer het niet voor te stellen alsof men iets doet voor mensen die een inkomen verwerven uit arbeid en men de rest in de kou laat staan. Beoordeel de regering op het geheel.

Kijk naar de fiscale hervorming in Nederland, wat niet onze bevoegdheid is. Als men de accenten die in Nederland worden gelegd, bekijkt, zal de federale regering ook effectief nadenken over een fiscale hervorming met als filosofie dat arbeid opnieuw moet worden aangemoedigd. Dit is één van de hoofdaccenten in de komende fiscale hervorming in Nederland.

Zeg niet dat we alleen maar iets voor die groep doen en niets voor de anderen. We bekijken het in ons regeerakkoord als een instrument om de werkloosheidsval te dichten. Dan moet u niet afkomen met de gepensioneerden. Dit is een categorie die met deze maatregel niet wordt beoogd, zo klaar is dat.

Ik kom even terug op het verzoenen van de economische groei met een aantal uitdagingen waarmee we vandaag worden geconfronteerd. Ik ga het lijstje niet helemaal aflopen, want het regeerakkoord is terzake duidelijk.

De mobiliteits- en infrastructuurvraagstukken zijn duidelijk naar voren gekomen. Ik denk dat we vandaag in Vlaanderen de tol betalen van jarenlange verwaarlozing en onderinvestering. Laat ons bijvoorbeeld even stilstaan bij het fameuze verkeersinfarct. Wie daar dagelijks mee wordt geconfronteerd, zal kunnen beamen dat dit een tijdbom is die we zo snel mogelijk onschadelijk moeten maken.

Laat ons ook eens kijken naar het vele leed dat achter de Vlaamse gevels schuilt. Ik denk daarbij aan de acute tekorten aan RVT-bedden en aan de thans ontoereikende opvangmogelijkheden voor bijvoorbeeld demente bejaarden. Het leven in Vlaanderen is niet overal zonneshijn.

Laat ons ook eens kijken naar de hele reeks ecologische tijdbommetjes en tijdbommen. De opkuis van ons milieupassief met de volksgezondheid als

inzet is iets wat we vandaag moeten aanpakken. Dat kan niet worden uitgesteld tot 2010.

Dit zijn maar enkele voorbeelden die ik aanhaal om af te rekenen met de waanvoorstelling alsof wij uit een grabbelton leuke cadeautjes aan elkaar aan het uitdelen zijn : dit is voor Steve, dit is voor Bert, dit is voor Mieke, enzovoort. Alsof dit cadeautjes zijn om elkaar te paaien, maar die niet aan maatschappelijke behoeften beantwoorden. Ik wens hier dan ook met klem te protesteren tegen een dergelijke karikatuur en vervalsing van de werkelijkheid die de oppositie hier naar voor brengt.

Als de ministers hier vandaag hebben geantwoord en hebben verduidelijkt wat hun ambities precies zijn, wil ik niet dat ze worden tegengesproken. Bij de eigenlijke begrotingsdiscussie verwacht ik wat meer creativiteit van de oppositie.

De voorzitter : Mevrouw Demeester heeft het woord.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Wat belangrijk is, is dat de burger weet waarover het hier precies gaat. Dit debat dient dus om de mensen uitleg te geven. We proberen dit ook te doen.

Wat we precies willen weten, is wat die 3,2 miljard frank exact per familie betekent. We willen ook weten wat die 40 miljard frank, verspreid over de regeerperiode, inhoudt. Wat houdt dit per jaar en zelfs per maand concreet in voor de twee miljoen belastingplichtigen ?

Minister-president Patrick Dewael : Laat ons eerst de zaken uit het verleden deblokken. Dan zullen we hier met voorstellen kunnen komen en alles technisch volledig op poten kunnen zetten.

De heer Eric Van Rompuy : Hoe heeft uw kabinet dit dan berekend ? Dat is toch geen moeilijke vraag.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Rompuy, in de politiek moet men soms wat voluntarisme aan de dag weten te leggen.

Ook ik ben voorstander van een grotere financiële en fiscale autonomie en ik heb dienaangaande – hier en op een andere plaats – steeds dezelfde taal gesproken. We mogen echter niet vergeten dat we nog steeds de zegen nodig hebben van de Franstaligen, een communautaire bespreking die in de vorige regeerperiode volledig vast is gelopen.

De heer Luc Van den Brande : Wiens schuld is dat ?

Minister-president Patrick Dewael : Wiens schuld dat is, interesseert mij niet. Ik kan enkel vaststellen dat die bespreking volledig is vastgelopen en dat we voor de Vlaamse belastingvermindering nog steeds afhankelijk zijn van het fiat van de Franstaligen. Met de begroting maken we dit duidelijk. We schrijven effectief bedragen in. Het blijft dus niet bij een vrome wens.

Mevrouw Demeester, ik zal het nu hebben over de begrotingsnorm. Ik heb maandag gezegd dat we de les van de jaren zeventig goed hebben onthouden. De ene persoon draait al wat langer mee in de politiek dan de andere, maar het klopt dat de ontsporingen van op het eind van de jaren zestig en de jaren zeventig, onder uiteenlopende coalities, decennialang voor problemen hebben gezorgd. U hebt deze voormiddag de heer Verhofstadt geprezen omdat het oplossen ervan een obsessie van hem was. Ik denk dat hij zichzelf daarvoor vaak vervloekt heeft. In de jaren 1985-1987 vond men dit immers geen prioriteit. Het heeft bloed, zweet en tranen van burgers en bedrijven gekost om die hypotheek te lichten.

We zullen die fout nooit opnieuw maken. We zullen steeds het grootste respect opbrengen voor budgettaire normen. Als die niet worden gevolgd en de teugels volledig worden gevierd, dan kampen we binnen de kortst mogelijke tijd weer met problemen. In de begroting 2000 en in de andere begrotingen die tijdens deze regeerperiode tot stand zullen komen, zal de strengste norm van de Hoge Raad voor Financiën worden gerespecteerd.

Ik beseft dat de burgers deze technische discussie niet helemaal begrijpen. Ik zal nogmaals proberen om het in mensentaal duidelijk te maken. Het wil zeggen dat begrotingen met een overschot zullen worden ingediend. De begroting 2000 kent bijna hetzelfde overschot van 10 miljard frank als de initiële begroting van vorig jaar. Er zal verder aan schuldafbouw worden gedaan, en we volgen de strengste norm van de HRF.

We moeten echter ook communautaire vragen durven stellen. De heer Van Grembergen had daarin overschot van gelijk. Wat zijn we in ons land aan het doen ? Ik zou het niet zozeer over de meesternorm willen hebben, maar over de Verplaetse-norm. De laatste jaren hielden we ons door het snerings- en afbetalingsritme immers bezig met de Franstaligen. In het zuiden van het land werd de norm bijlange niet bereikt. Het federaal niveau

kampt daarnaast ook nog met de enorme overheidsschuld. Wij boden wat soelaas. In Vlaanderen werden een aantal verzuchtingen genegeerd om het algemene Belgische plaatje van het stabiliteitspact te doen kloppen. We moeten deze realiteit onder ogen zien.

Mevrouw Demeester, de strengste norm van de HRF biedt ons de garantie om budgettair orthodox te zijn en te blijven, maar toont ons ook duidelijk dat we niet geobsedeerd mogen raken door een bepaalde norm. Ik wil nog even benadrukken dat we het over de HRF-norm hebben. Plak alstublieft nooit mijn naam op een norm. Ik heb deze morgen reeds verteld dat een norm verbonden aan een naam de mensen in verwarring brengt. Ze denken dat iemand dan vecht voor het voortbestaan van de norm die zijn of haar naam draagt. (*Opmerkingen van de heer Eric Van Rompuy; gelach*)

Mijnheer Van Rompuy, de mensen krijgen deze indruk. De mensen zien dat mevrouw Demeester heel kwaad wordt en vinden dat logisch omdat de meesternorm wordt afgeschaft sinds ze niet langer minister is. (*Gelach; applaus*)

Mijnheer Van Rompuy, ik kom tot uw niveau van 75 frank.

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister-president, die 75 frank zal u nog lang achtervolgen. U zult het tegendeel nog moeten bewijzen. Misschien kan het 100 à 120 frank worden, maar niet meer. De vergelijking met de 3Suissses is al bekend : men sprak er deze middag al over op de radio. (*Gelach*)

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : Mijnheer de minister-president, het is altijd moeilijk om de mensen uit te leggen hoe een begroting werkt. Ik heb vastgesteld dat ook u het daarmee moeilijk hebt. (*Gelach*)

Ik wil iedereen nog eens duidelijk uitleggen dat de euromeesternorm niets met mijn naam heeft te maken. Die term komt ook voor in documenten van de SERV en in Engelse documenten. In het Engels heeft men het over de euro master benchmark. (*Rumoer in de zaal*)

Laat ons van de norm-Verplaetse spreken.

Mevrouw Wivina Demeester-De Meyer : De HRF-norm zoals hij nu door u in zijn strengste vorm wordt gevolgd, werd eigenlijk door de Vlaamse regering in haar eerste moment uitgewerkt. De heer Verplaetse was niet bekommerd om wat zich af-

Demeester-De Meyer

speelde in de gewesten en gemeenschappen. Hij was bekommerd om het federale niveau.

Het geleidelijk groeien van 1,7 percent jaar na jaar en dat blijven doen na 2010, wordt echter aangeraaden door het IMF, de SERV, het VEV, de KBC, en ga maar door. Ik weet niet waarom u deze norm verlaat.

Minister-president Patrick Dewael : In alle projecties die men maakt op basis van beide normen, zal men in 2016 uitkomen op een schuldratio dat te verwaarlozen is. Een zeker schuldratio – daar zullen alle economen het over eens zijn – is nu eenmaal noodzakelijk voor overheidsinvesteringen. Nog voor de regering formeel had beslist over de begroting en de norm, stelt u het in de pers voor alsof we een tijdbom onder de toekomstige generaties leggen. U doet alsof we in 2010 de vergrijzing als een boemerang in ons gezicht zullen krijgen, en daar geen enkele reserve voor aanleggen. Dat is niet erg netjes. In deze begroting hebben we 4 miljard frank gereserveerd voor de implementatie van het zorgfonds.

Als we het niet technisch willen bekijken, laat het ons dan met een aantal beelden bekijken. Vandaag betaalt de generatie van de veertigers de schulden af van het verleden. We hebben het in vroegere debatten vaak gehad, mijnheer Van Rompuy, over de schande van de staatsschuld. Die mensen betalen daar nog altijd voor. Die mensen betalen vandaag ook pensioen. Met wat zij vandaag betalen, wordt het pensioen van de gepensioneerde daadwerkelijk uitbetaald. We hebben niet aan kapitalisatie gedaan. We kennen een repartitiesysteem. Tegelijkertijd moeten ze verplicht bijdragen in de opbouw van verzekeringen. Ze moeten een appeltje voor de dorst achter de hand houden. Die mensen zijn dus al drie keer aan het betalen. Sommigen van hen schuiven in een bescheiden wagentje uren aan in een file omdat het openbaar vervoer de plaats waar ze wonen, niet aandoet. Ze hebben in de familie misschien een oudere die niet kan worden ondergebracht in een bejaardentehuis bij gebrek aan plaats. Ze wonen misschien in een wijk die geconfronteerd wordt met zware milieuproblemen.

De Vlaamse regering trok de overschotten van de schuld af. U hebt op bepaalde momenten gebouwen gekocht met de overschotten, namelijk het Ferrarisgebouw en het Consciencegebouw.

De heer Eric Van Rompuy : U weet niet waarover u het hebt.

Minister-president Patrick Dewael : Ik ben zeer goed geïnformeerd, mijnheer Van Rompuy.

De heer Eric Van Rompuy : Dat gebeurde niet met overschotten !

Minister-president Patrick Dewael : Misschien gebeurde een aankoop soms via een leasingsysteem, maar daar zullen we het later nog eens over hebben.

Wat zijn de prioriteiten in functie van de uitdaging die ik net heb geschetst ? Ik denk dat de houding van de krekel en de mier met elkaar verenigbaar zijn.

De pogingen van onder andere de heer Van Rompuy om de ideologische en filosofische tegenstellingen op te kloppen, heb ik niet kunnen appreciëren. Valt dat misschien onder de noemer van nostalgie naar het verleden ? Ik heb het vroeger al ervaren en ook nu, en ik kan u zeggen : aan de basis leven die verschillen niet meer. Ook in het onderwijs leeft dat niet meer. Men zet zich in voor kwaliteit. Ik vind de ziel van het kind, mijnheer Van Rompuy, te belangrijk om haar het voorwerp van een nieuw politiek debat in dit halfroond te laten zijn. (*Applaus bij de VLD, de SP, VU&ID en AGALEV*)

De heer Eric Van Rompuy : Mijnheer de minister-president, u citeert uw eigen uitspraken uit De Standaard. Ik heb dat woord niet gebruikt.

De voorzitter : De heer Martens heeft het woord.

De heer Luc Martens : We kunnen hierover een interessant debat voeren. Mijn fractie staat al geruime tijd open voor ontzuiling. U herinnert zich wel het debat in de vroegere Vlaamse Raad toen u minister was. We waren toen meer dan de socialisten bereid om in alle openheid de mogelijkheden te verkennen.

Als het om kwaliteit gaat, zoals u zegt, dan mag u niet vergeten dat kwaliteit ook kan worden gedragen door spiritualiteit. U zou vele mensen kwetsen als u dat zou negeren of herleiden tot een bagatel. (*Applaus bij de CVP*)

Minister-president Patrick Dewael : Herlees mijn repliek in het investituurdebat. De grote waardering voor het hele middenveld, van welke kleur of overtuiging ook, is een constante voor de Vlaamse regering.

Dewael

De kritieken en de hele heisa rond het vak zedenleer van deze zomer, vormen voor ons geen thema. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : Geen enkele CVP'er heeft daar verklaringen over afgelegd ! (*Tumult*)

Minister-president Patrick Dewael : Het fundamentele uitgangspunt blijft dat we moeten investeren in de kwaliteit van het onderwijs. Onze grijze massa is onze enige grondstof. In die context moeten we het debat voeren : hoe kunnen we onze jongeren wapenen tegen de informatie- en kennismaatschappij ? Het staat allemaal in het regeerakkoord : ook levenslang leren en permanente vorming behoren bij de kernpunten, mijnheer Decaluwé. Lees onze teksten.

We zien af van Vlamivorm als instrument, de doelstelling blijft echter behouden. We hebben binnen de Vlaamse regering afgesproken dat minister Van Mechelen enerzijds en minister Landuyt anderzijds nauw overleg zullen plegen om de beleidsinstrumenten, namelijk de VDAB en het VIZO, optimaal op mekaar af te stemmen.

Ik ga volledig akkoord met de heer Bossuyt toen hij het had over de werkgelegenheid. Ik voeg eraan toe dat we het overleg met de sociale partners opnieuw zullen starten. De huidige Vesoc-enveloppe blijft behouden. De wijze waarop men in de toekomst de uniformiteit inzake die statuten wenst te bereiken, zal uiteraard het voorwerp uitmaken van overleg met de sociale partners.

Ik wens het ook nog even te hebben over het communautaire luik. We mogen niet de fout maken hier de spierballen te laten rollen en in de eigen nestwarmte een debat te voeren over hoe Vlaams we eigenlijk wel moeten zijn. Het was de grote verdienste van het vorige parlement dat debat te hebben gevoerd. Met min of meer enthousiasme heeft men toen beslissingen genomen. We weten wat in die eisenbundel staat.

In de vorige zittingsperiode was er nogal wat discrepantie – en dat is een eufemisme – over wat men hier zei en wat op een andere plaats gebeurde. Dat is niet gezond. Indien men een dialoog wenst te voeren met anderstaligen, is het goed dat men overal en in alle parlementen dezelfde taal spreekt. Ik heb gemerkt dat de heer Van Peel in dit parlement de eisenbundel heeft goedgekeurd. Binnen de korst mogelijke tijd had hij een probleem. Als

voorzitter van de CVP moest hij de eisen afzwakken en werden ze herleid tot 5 kernpunten.

De heer Eric Van Rompuy : Dat zijn ook de kernpunten van de resolutie van het Vlaams Parlement.

Minister-president Patrick Dewael : Op dat ogenblik was de CVP-kamerfractie niet bereid om die resolutie te aanvaarden.

De heer Eric Van Rompuy : Er was enkel discussie over Brussel. De Brusselse Vlamingen hebben over de partijgrenzen heen een debat gevoerd over het statuut van Brussel.

De 5 punten staan bij ons verkiezingsprogramma. Op de conferentie zullen we daarvoor vechten : de fiscale autonomie, de federalisering van de kinderbijlagen en gezondheidszorgen, waarborgen voor de Vlamingen in Brussel, enzovoort. Ik hoop dat premier Verhofstadt, die in 1997 ronkende verklaringen heeft afgelegd waarbij hij onder andere zei dat zonder fiscale autonomie en de federalisering van de sociale zekerheid een sociaal-economisch beleid in Vlaanderen onmogelijk is, dit in de volgende maanden luidop herhaalt. Dat zou de Vlamingen enorm vooruit helpen. (*Applaus bij de CVP en het VB*)

De voorzitter : De heer De Gucht heeft het woord.

De heer Karel de Gucht : Mijnheer Van Rompuy, uw geheugen is nogal selectief. Op het moment dat we ons in het parlement moesten uitspreken over de resoluties van de bevoegde commissie, stond uw partijvoorzitter recht en heeft hij één van zijn weinige toespraken gehouden.

Hij zei toen dat de resolutie één zaak was. Als Vlaams parlamentslid ging hij die goedkeuren. Wat voor zijn partij echter belangrijk was, en dit betekende in feite dat dit het enige was waar ze zich aan zou houden, waren de 5 punten. Zelfs met die beperking zei de toenmalige federale premier dat het Vlaams Parlement gelijkstond met de algemene vergadering van het Davidsfonds. Dat zijn de feiten.

De voorzitter : De heer Coens heeft het woord.

De heer Joachim Coens : De voorzitter van de VLD moet het verhaal volledig vertellen. Op dat moment hebt uzelf en de toenmalige fractieleider, de heer Denys, gezegd dat deze resoluties het voorwerp waren van de regeringsonderhandelingen en dat eraan moest worden voldaan vooraleer men in de regering zou stappen. Op het federale niveau

Coens

zou men hetzelfde zeggen. Ik vind daar niets van terug.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Coens, waar zijn alle artikelen gebleven die men voor herziening vatbaar had moeten verklaren ?

De heer Eric Van Rompuy : Om dat programma te realiseren is er geen grondwetsherziening nodig. Een tweederde meerderheid volstaat om de fiscale autonomie en de federalisering van de kinderbijslag te realiseren. (*Rumoer*)

Ik ben tien jaar lang lid geweest van de commissie Grondwetsherziening, dus ik kan erover meespreken. Deze zaken zijn perfect realiseerbaar via een tweederde meerderheid. Ik roep de voorzitter van het Vlaams Parlement, die ook in die commissie zat, op om te bevestigen dat dit kan via een bijzondere wet. (*Rumoer*)

Minister-president Patrick Dewael : Ik was bijzonder goed geplaats om te zien wat de reactie in het federaal parlement was die door de heer De Gucht werd beschreven. Ik was goed geplaats om het enthousiasme van de toenmalige federale premier en van de toenmalige CVP-vice-premier te meten.

Ik stel enkel vast – en dit zonder triomfalisme – dat men in de vorige regeerperiode geen meter is opgeschoten, dat men geen enkele vooruitgang heeft geboekt en dat men op het einde zelfs niet bereid is geweest om de artikelen van de Grondwet voor herziening vatbaar te verklaren, omdat de Franstaligen zeiden dat ze een afwijzingsfront zouden vormen en dat ze niet tot een gesprek bereid waren.

Dat is het verleden, maar het is nuttig om dit verleden indachtig te zijn en het niet selectief te citeren. Het is goed dat u veel verwacht van de nieuwe federale premier, maar de uitspraak omtrent dit veredelde Davidsfonds komt uit de mond van de vorige federale premier en ik zal u dat blijven herhalen.

De heer Eric Van Rompuy : Als iemand zijn politieke carrière ten dienste heeft gesteld van het realiseren van de resoluties van dit Davidsfonds over het rechtstreeks gekozen parlement en over bevoegdheden voor Vlaanderen voor onderwijs, welzijn en cultuur, dan is het Jean-Luc Dehaene geweest. (*Applaus bij de CVP*)

De voorzitter : De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem : Mijnheer de minister-president, u hebt al een paar keer gezegd dat de situatie tijdens de vorige zittingsperiode geblokkeerd was en dat een gesprek absoluut niet mogelijk was. Als ik me niet vergis, hebt u dit geweten aan een teveel aan verbaal opbod en aan verbale krachtpatserij.

Nochtans gaat het om, naargelang van de appreciatie, min of meer vrijblijvende zaken, want wij kunnen hier natuurlijk geen beslissingen nemen. Wij kunnen hier enkel uiting geven aan onze wensen.

De Vlaamse regering heeft tijdens de vorige zittingsperiode echter een daad gesteld die de Franstaligen ons en onze regering bijzonder kwalijk hebben genomen. In uw redenering zal dit het klimaat tot een gesprek ongetwijfeld ook niet hebben versoepeld. Het gaat hier over de rondzendbrief aangaande de faciliteiten. Ik mag er toch vanuit gaan dat u die niet zult terugschroeven om het klimaat voor de gesprekken over een verdere staatshervorming te verbeteren.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Hauthem, sta mij toe u en de volledige assemblee iets duidelijk te maken. Los van de hypotheek van het verleden, los van het feit dat het goed is om 'on speaking terms' te zijn en om het klimaat wat te ontdoeien om een gesprek mogelijk te maken, is het lastenboek waarmee we naar die dialoog gaan onderhandeld bij de vorming van de Vlaamse regering.

Het belangrijke verschil met de vorige zittingsperiode is een engagement van de vier partijen – en zeker ook van de drie partijen die op Vlaams en op federaal vlak regeren – om wat daarin staat te verdedigen. (*Rumoer*)

De heer Eric Van Rompuy : De federalisering van de gezondheidszorg is de zevende fase van de staatshervorming.

De voorzitter : Ik heb iedereen, denk ik, zeer ruim de mogelijkheid gegeven om een betoog te houden, maar laat ons nu ook tenminste luisteren naar het antwoord. U hebt nog steeds de kans om achteraf te repliceren.

Minister-president Patrick Dewael : De heer Van Rompuy voelt zich blijkbaar enorm bevrijd door de nieuwe situatie, dus we moeten hem de kans geven nu eindelijk te zeggen wat hij al die jaren heeft moeten opkroppen en wat hij toen niet mocht zeggen. Ik kan dat begrijpen. Dat is als het ware een ontlading. (*Gelach bij de VLD en de SP*)

Dewael

Al wat in dit Vlaams regeerakkoord staat, zal effectief door de partijen worden verdedigd. Wat de agenda betreft, denk ik dat wij de covoorzitters van de conferentie hun werk moeten laten doen. Er zullen mensen worden aangeduid maar de conferentie zal worden geleid door twee covoorzitters. Aan Vlaamse kant is dat de voorzitter van de VU, de heer Van Krunkelsven. We hebben er alle vertrouwen in dat hij deze agenda efficiënt en met kennis van zaken zal opstellen.

Door dit debat niet te voeren via de media van het ene parlement naar het andere, maar aan tafel in een serene sfeer, zullen we meer resultaten bereiken dan in het verleden.

Mijnheer Van Hauthem, waar haalt u de idee dat men moet terugschroeven om het klimaat te verbeteren? Er wordt helemaal niets terugschroefd. De bevoegde minister, de heer Sauwens, heeft dit al meermaals verklaard. Ik weet wel dat u die dialoog niet wilt zien slagen. Dat heeft de heer Van Rompuy terecht gezegd. De bestaansredenen van uw partij is ervoor te zorgen dat die dialoog mislukt en dat dit land uiteenspat. Dat is het separatisme en daar tekent u voor. Als u ons in deze assemblee goede raad komt geven om deze dialoog te voeren, dan neem ik dit toch wel met een korrel zout.

We moeten ons geen enkele begoocheling maken over de toekomst. Het zal in de komende jaren niet gemakkelijk worden. Ik heb nooit gezegd dat beleid vormen neerkomt op permanent scoren. Dat beeld van scoren wordt nogal eens gebruikt en misbruikt. Ik wil daarmee veeleer wijzen op een bepaalde stijl van besturen. Binnen de krijtlijnen van een regeerakkoord, geeft deze ploeg aan individuele ministers de ruimte die ze moeten krijgen om dat beleid te vertalen. Het zal in belangrijke mate mijn rol zijn erop toe te zien dat dit volledig en evenwichtig gebeurt. Het zal geen gemakkelijke en bij wijlen zelfs een moeilijke opdracht zijn. Ik heb er echter veel vertrouwen in dat het ons zal lukken, tot spijt van wie het benijdt. (*Applaus bij de VLD, VU&ID, de SP en AGALEV*)

De voorzitter : Vraagt nog iemand het woord?
(*Neen*)

De bespreking is gesloten.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter : Dames en heren, minister-president Dewael heeft gevraagd dat wij ons bij hoofdelijke

stemming zouden uitspreken over de verklaring van de Vlaamse regering betreffende de algemeen maatschappelijke situatie en betreffende de krachtlijnen van de begroting 2000.

Begin van de stemming.

Heeft iedereen gestemd? (*Ja*)

Einde van de stemverrichtingen.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in artikel 39 van de Grondwet :

117 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
69 leden hebben ja geantwoord ;
48 leden hebben neen geantwoord.

Ziehier het resultaat voor wat betreft de aangelegenheden bedoeld in de artikelen 127 tot 129 van de Grondwet :

122 leden hebben aan de stemming deelgenomen ;
70 leden hebben ja geantwoord ;
52 leden hebben neen geantwoord.

JA hebben geantwoord :

Bex Jos
Bogaert André-Emiel
Bossuyt Gilbert
Bril Louis
Browaeyts Jozef
Ceysens Patricia
Cordeel Marc
Croes Lisette
De Batselier Norbert
De Cock Dirk
De Cock Frans
De Gucht Karel
De Loor Herman
De Maght-Aelbrecht Anny
De Martelaer Ann
De Schepper Claudine
Declercq Veerle
Demeulenaere Julien
Denys André
Devolder Jacques
Feytons Freddy
Gatz Sven
Geysbrechts Peter
Geysels Jos
Glorieux Eloi
Guns Dominique
Helsen Koen
Hermans Margriet
Holemans Dirk

Voorzitter

Hostekint Patrick
 Janssens-Vanoppen Simonne
 Kenzeler André
 Keulen Marino
 Lachaert Patrick
 Lauwers Herman
 Laverge Jacques
 Logist Marcel
 Loones Jan
 Maes Jacky
 Mahassine Chokri
 Malcorps Johan
 Moreau André
 Peeters Leo
 Platteau Stefaan
 Ramon Frans
 Ramoudt Didier
 Sannen Ludo
 Schepens Cis
 Stassen Jos
 Suykens Lucien
 Swennen Guy
 Timmermans Jacques
 Tobback Bruno
 van den Abeelen Marc
 Van Aperen Jul
 Van Baelen Gilbert
 Van Den Heuvel Ria
 Van Dijck Kris
 Van Duppen Jan
 Van Grembergen Paul
 Van Nieuwerkerke André
 Van Vaerenbergh Etienne
 Van Wallendael Tuur
 Vandenbossche Dany
 Vandenbroeke Chris
 Vermeiren Francis
 Vermeulen Jo
 Vertriest Isabel
 Voorhamme Robert
 Wille Paul

NEEN hebben geantwoord :

Aers Wilfried
 Becq Sonja
 Boutsen Mathieu
 Caluwé Ludwig
 Coens Joachim
 De Gryze Niki
 De Lobel Hilde
 De Meyer Jos
 De Reuse Herman
 De Roo Johan
 Decaluwé Carl

Demeester-De Meyer Wivina
 Demol Johan
 Dewinter Filip
 Dillen Marijke
 Gardeyn-Debever Gisèle
 Geraerts Jean
 Grouwels Brigitte
 Heeren Veerle
 Huybrechts Pieter
 Kindermans Gerald
 Laurys Jan
 Librecht Julien
 Lootens-Stael Dominiek
 Martens Luc
 Matthijs Erik
 Merckx-Van Goey Trees
 Penris Jan
 Sarens Freddy
 Schuermans Eddy
 Strackx Felix
 Taylor John
 Tyberghien-Vandenbussche Maria
 van Kessel Ingrid
 Van Cleuvenbergen Riet
 Van den Brande Luc
 Van den Eynde Marleen
 Van der Poorten Mark
 Van Eyken Christian
 Van Goethem Roland
 Van Hauthem Joris
 Van Hecke Mieke
 Van Looy Jef
 Van Nieuwenhuysen Luk
 Van Overmeire Karim
 Van Rompuy Eric
 Vandenbossche Walter
 Vanleenhove Gilbert
 Verougstraete Christian
 Verrijken Miel
 Weyts Johan
 Wymeersch Frans

Dientengevolge keurt het parlement de verklaring goed.

**VERZOEKSCHRIFT van de heer Hugo Portier
 c.s. betreffende een grondwet voor een Vlaamse
 staat**

**Onderzoek naar ontvankelijkheid, bevoegdheid en
 gegrondheid**

De voorzitter : Dames en heren, aan de orde is het verzoekschrift van de heer Portier c.s. betreffende een grondwet voor een Vlaamse staat, dat is ondertekend door meer dan vijftienduizend verzoekers.

Het onderzoek naar ontvankelijkheid, bevoegdheid en gegrondheid van het verzoekschrift is geopend.

Het verzoekschrift is ontvankelijk voor wat de vormvoorwaarden betreft.

Verwijzing naar de bevoegde commissie

De voorzitter : Dames en heren, de plenaire vergadering kan het verzoekschrift verwijzen naar de bevoegde commissie, dit is de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

Ik stel voor om het verzoekschrift te verwijzen naar de bevoegde commissie die zich zal uitspreken over de ontvankelijkheid op het vlak van bevoegdheden.

Is het parlement het hiermee eens ? (*Instemming*)

Het voorstel tot verwijzing naar de bevoegde commissie is aangenomen. Dan is het verzoekschrift

van de heer Hugo Portier c.s. betreffende een grondwet voor een Vlaamse staat verwezen naar de commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

Ik zal de heer Hugo Portier hiervan in kennis stellen.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Dames en heren, hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

Wij komen opnieuw bijeen op dinsdag 5 oktober 1999 om 14.30 uur voor het wekelijkse vragenuur.

De vergadering is gesloten.

De vergadering wordt gesloten om 18.27 uur.
